

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ TEFTİŞ PLANLAMA EKONOMİSİ BİLİM DALI
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ**

**ÖĞRETMENLERİN BİTİŞİK EĞİK YAZI KULLANIMINA DÖNÜK
DÜŞÜNCELERİ: ESENYURT İLÇESİ ÖRNEĞİ**

Kürşat Han EKİN

**DANIŞMAN
Doç. Dr. Orhan KUMRAL**

2018

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJE ONAY FORMU

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetim Teftiş Planlama Ekonomisi Bilim Dalı öğrencisi Kürşat Han EKİN tarafından “Öğretmenlerin Bitişik Eğik Yazı Kullanımına Düşünceleri: Esenyurt İlçesi Örneği” başlıklı Tezsiz Yüksek Lisans Projesi tarafımdan okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından Tezsiz Yüksek Lisans Projesi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Orhan KUMRAL
DANIŞMAN

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun..... tarih ve .....sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Şükran TOK
Enstitü Müdürü

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- Atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- Bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

İmza

Kürşat Han EKİN

TEŞEKKÜR

İlk olarak, çalıőmamın her aşamasında yardımlarını ve desteğini esirgemeyen, bir akademisyenin sahip olması gereken çalıőkanlıęı, özeni ve titizliği gösterip öğreten ve hakkını hiçbir zaman ödeyemeyeceğim Doç. Dr. Sayın Orhan KUMRAL hocama teőekkürü bir borç bilirim.

Çalışmamı yürütmem ile ilgili istatistiksel konuda her zaman yanımda olup ve projemi bitirmemde yardımcı olan arkadaşım Mustafa ALTINOK'a teőekkürlerimi sunarım.

Çalıőmamın her aşamasında benden desteğini ve sevgisini esirgemeyen, sonsuz sabır gösterip beni cesaretlendiren eşim Zeynep EKİN'e ve gösterdikleri fedakârlıklar ve sabırlarından dolayı değerli aileme sonsuz teőekkürlerimi sunarım.

Saygılarımla
Kürşat Han EKİN

ÖZET

Öğretmenlerin Bitişik Eğik Yazı Kullanımına Düşünceleri

Kürşat Han EKİN

Yapmış olduğumuz çalışmanın genel amacı, okullarda öğretilen bitişik eğik yazı hakkında öğretmenlerimizin düşüncelerini öğrenmek ve bu düşünceleri değerlendirmektir.

Proje çalışması üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, araştırmanın probleminin ne olduğu irdelenmiştir. Araştırmanın amacı ve önemi üzerinde durulmuş, sayıtlar ve tanımlar projeye aktarılmıştır. Ayrıca araştırmanın sınırlılıkları da projede belirtilmiştir.

İkinci bölümde, yazı öğretimi hakkında genel bir bilgi verilmiş, yazı öğretiminin önemi, ilkeleri, yazı öğretiminde kullanılan metot ve teknikler, yazı öğretimine etki eden unsurlar ve yazı öğretimi yöntemleri ile ilgili literatür taraması yapılarak projeye aktarılmıştır. Ayrıca proje çalışmasının ana fikri olan bitişik eğik yazı ile araştırmalara bu bölümde yer verilmiştir. Bitişik eğik yazı hakkında tanımlama yapılarak, bitişik eğik yazı öğretimine hazırlık aşamasından bahsedilmiştir. Bitişik eğik yazı öğretiminde kullanılan araç-gereçler, bitişik eğik yazının öğretimi, küçük ve büyük harfler, harflerin birleştirilmesi, dikkat edilmesi gereken ilkeler ve bitişik eğik yazı öğretiminde değerlendirme başlığı adı altında literatür taraması yapılarak projeye aktarılmıştır.

Üçüncü bölümde ise bitişik eğik yazının kullanımına dönük öğretmen düşüncelerini belirlemek için Esenyurt ilçesindeki bazı okullarda anket çalışması yapılmış ve veriler projeye aktarılmıştır. Araştırmanın modeli, evren ve örneklem, bulgular ve analizlere bu bölümde değinilmiştir.

Araştırmanın örneklemini İstanbul'un Esenyurt İlçesinde bulunan bazı okullardaki 1. ve 2. sınıfta görev yapan 100 öğretmen oluşturmaktadır. Verilerin elde edilmesinde anket formu kullanılmıştır. Anket demografik özellikler, likert ölçeği ve açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Araştırma kapsamında toplanan verilerin analiz edilmesinde IBM SPSS paket programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde öğretmen görüşlerini belirleyebilmek için frekans testi, yüzde değeri ve aritmetik ortalama hesaplama yöntemi uygulanmıştır.

Ölçeğin son kısmında bulunan açık uçlu soruya verilen cevaplar kendi arasında gruplandırılarak proje çalışmasına eklenmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre bitişik eğik yazı kullanımı hakkında öğretmenlerin birçok sıkıntı yaşadığı ve öğretmenlerin birçoğu bitişik eğik yazı kullanımı uygulamasından memnun olmadıkları tespit edilmiştir. Özellikle öğrencilere küçük yaşta eğitim verilmesi ve fizyolojik yapılarının daha bu eğitime uygun olmamasından dolayı öğrencilerin bitişik eğik yazıyı öğrenmelerinde zorluk çektikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca bu süreçte velilerin de çocuklarına destek olmadığı hatta bitişik eğik yazı eğitimine olumsuz baktıkları da analiz sonuçlarında tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Bitişik Eğik Yazı, Yazı Öğretimi

İÇİNDEKİLER

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJE ONAY FORMU.....	I
ETİK BEYANNAMESİ.....	II
TEŞEKKÜR.....	III
ÖZET.....	IV
İÇENDEKİLER.....	VI
TABLolar LİSTESİ.....	VIII
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	IX
BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ.....	1
1.1. Problem.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	2
1.3. Araştırmanın Önemi.....	2
1.4. Sınırlılıklar.....	3
1.5. Tanımlar.....	3
İKİNCİ BÖLÜM: YAZI ÖĞRETİMİ VE BİTİŞİK EĞİK YAZI.....	4
2.1. Yazı Öğretimi.....	4
2.1.1. Yazı Öğretiminin Önemi.....	4
2.1.2. Yazı Öğretiminin İlkeleri.....	5
2.1.3. Yazı Öğretiminde Kullanılan Metot ve Teknikler.....	5
2.1.4. Yazı Öğretimine Etki Eden Unsurlar.....	6
2.1.5. Yazı Öğretim Yöntemleri.....	7
2.2. Bitişik Eğik Yazı.....	7
2.2.1. Bitişik Eğik Yazı Öğretimine Hazırlık.....	8
2.2.2. Bitişik Eğik Yazı Öğretiminde Kullanılacak Araç-Gereçler.....	9
2.2.3. Bitişik Eğik Yazı Öğretimi.....	12
2.2.4. Bitişik Eğik Yazı Küçük Harfler.....	16

2.2.5.Bitişik Eğik Yazı Büyük Harfler	16
2.2.6.Bitişik Eğik Yazı Öğretiminde Harfleri Birleştirme	17
2.2.7.Bitişik Eğik Yazı Harflerinin Öğretiminde Dikkat Edilmesi Gereken İlkeler	18
2.2.8.Bitişik Eğik Yazı Öğretiminde Değerlendirme	18
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM	21
3.1.Araştırmanın Modeli	21
3.2. Evren ve Örneklem	21
3.3. Veri Toplama Aracı.....	23
3.4. Araştırma Bulguları ve Verilerin Analizi.....	24
SONUÇ VE ÖNERİLER	33
KAYNAKÇA	36
EK 1: İzin Yazıları	38
EK 2: Anket Formu	41

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1: Bitişik Eğik Yazı Ses Grupları.....	14
Tablo 2: Büyük-Küçük Harflerin Değişen Yazı Biçimi.....	15
Tablo 3: Örneklem Grubu	21
Tablo 4: Öğretmenlerin Uygulanan Okuma Yazma Öğretimiyle İlgili Hizmet İçi Eğitim Alma Durumlarına Göre Dağılımları	22
Tablo 5: Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitimde Yazı Öğretimiyle İlgili Verilen Bilgilerin Yeterlilik Düzeyleri Hakkında Görüşlerinin Dağılımları	22
Tablo 6: Ölçeğin Güvenirlilik Analizi	23
Tablo 7: Bitişik Eğik Yazının Uygunluğu Alt Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	24
Tablo 8: Bitişik Eğik Yazının Avantajları Alt Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	26
Tablo 9: Bitişik Eğik Yazının Farklılığı Alt Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	28

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1 :“a” Harfinin Yapılışı.....	13
Şekil 2 : Değişen Bağlantı Harfleri.....	15

BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ

Araştırmanın birinci bölümünde araştırmanın problemini bakılmadan önce Türkçe öğretimine ve bitişik eğik yazıya kavramsal çerçeveden bakılarak araştırmanın problemi belirlenmiştir. Araştırmanın amacı, önemi, sayılıları, sınırlılıkları ve tanımları bu bölümde ele alınmıştır.

1.1. Problem

Ülkemiz de en önemli konulardan biri de Türkçe öğrenimi ve öğretimidir. Türkçe öğrenimi kişinin kendisini ilgilendiren bir durumken Türkçe öğretimi ise hem aileyi hem de öğretmenleri ilgilendiren bir durumdur. İnsanların yaşadıkları ülkedeki dili öğrenmelerinde ki en önemli sebep de diğer insanlarla iletişim kurmaktır. Türkçe'nin de çok köklü ve önemli bir dil olduğu düşünüldüğünde, Türkçeyi anlamak ve anlatmak daha büyük bir önem taşımaktadır. Ayrıca Türkçeyi hem anlamak hem de anlatmak öğretmelerin en temel amaçlarından biridir. Öğretmenlerin söz konusu amaçlara ulaşabilmesi için gerekli olan dört beceriden yararlanırlar. Bu beceriler dinleme, konuşma, okuma ve yazmadır. Yapmış olduğumuz bu çalışmada problem olarak yazma becerisi ele alınmıştır.

Yapılan araştırmalarda yazma becerisi diğer becerilere göre daha zordur. Kişiler yazma becerilerini diğer beceriler kadar daha rahat gerçekleştiremezler. Yazma becerisi diğer becerilere göre daha fazla zaman almaktadır. Çünkü bu beceri insana doğuştan yüklenen bir beceri değildir. Bireyler dünyaya geldikten sonra yavaş yavaş geliştirilen bir beceridir. Bu beceri de dilin kurallarına uymak önemlidir. Bu yüzden bu beceriyi geliştirmek ve en iyisini yapabilmek için azim ve çaba gerekmektedir(Oral, 2003:50).

Yeni Türkçe Öğretim Programıyla birlikte ülkemizde ilk okuma-yazma öğretimine bitişik eğik yazı ile başlanmakta ve tüm derslerde bitişik eğik yazı kullanılmaktadır. Ancak son zamanlarda yapılan değişikliklerle bitişik eğik yazı kullanımını okullarda öğretmenlerin tercihine bırakılsa da bu konu hakkında söylemler hala devam etmektedir. Bu düşüncelerden hareketle araştırmanın problem cümlesini, “öğretmenlerin bitişik eğik yazı kullanımına dönük düşünceleri nelerdir?” sorusu oluşturmaktadır.

Problem cümlesine dayalı olarak bu araştırma çerçevesinde aşağıdaki alt problemlere cevap aranacaktır:

1- Bitişik eğik yazı kullanımının “uygunluk” alt boyutuna göre öğretmen görüşleri nelerdir?

2- Bitişik eğik yazı kullanımının “avantaj” alt boyutuna göre öğretmen görüşleri nelerdir?

3- Bitişik eğik yazı kullanımının “farklılık” alt boyutuna göre öğretmen görüşleri nelerdir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Yapılandırmaca yaklaşım esas alınarak hazırlanan programla 1968’den beri ilk okuma yazma yöntemi olarak uygulanan cümle yönteminden vazgeçilerek ses temelli cümle yöntemi uygulamaya konulmuştur. Buradan hareketle ilkyazı eğitiminde de değişikliğe gidilmiş ve eğik el yazısıyla öğretime başlanmıştır. El yazısı eski programda ikinci sınıfın ikinci döneminden itibaren verilmeye çalışılırken, yeni programla el yazısı öğrenci kalemi ilk eline aldığı anda başlatılmakta ve tüm eğitim hayatına yayılmaktadır(Korkmaz, 2006:419).

İlkyazı eğitiminde değişikliğe gidilmesi ve bitişik eğik yazıya geçilmesi ile birlikte bu konuda yapılan araştırmalar önem kazanmıştır. Bu araştırmamızdaki amaç da bitişik eğik yazı uygulamasında öğretmenlerin görüşlerini öğrenmek ve bu görüşler sonucunda eksik yönlerin geliştirilebilmesi için öneri de bulunmaktır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Öğretmenlerin sınıf içi programın uygulanmasına ilişkin düşünceleri ve deneyimleri önemlidir. Öğretmenlerimizin okuma yazma öğretiminde kaynak olarak kullandıkları ders kitaplarında yer alan etkinliklerin niteliği ve dolayısıyla da yeterliliği önem taşımaktadır. Her ne kadar yeni programda öğretmenlerimize etkinlik seçmek özgürlüğü tanınsa da etkinlik üretmek bireysel çabayla birlikte yaratıcılığı da gerektiren bir uygulama olduğundan, var olan ders kitaplarının mevcut etkinliklerinin yeterli ve istenilen özelliklerde olması gerekir. Araştırmada elde edilecek bilgiler doğrultusunda ortaya çıkacak olan sonuçlar yazı öğretim etkinlikleri açısından kullanılan kitabın iyi ve yeterli yönlerinin ve varsa eksikliklerinin belirlenmesi açısından önem arz etmektedir

Araştırmada elde edilecek öğretmen görüşleri bitişik eğik yazı öğretiminin iyi ve yeterli yönlerinin yanı sıra varsa eksikliklerinin belirlenmesi açısından da önem taşımaktadır.

1.4. Sınırlılıklar

Bu araştırma İstanbul İli Esenyurt İlçesinde bulunan ilköğretim okullarının 1. ve 2. sınıf öğretmenleri ve 100 öğretmen ile 2017 yılı Ekim ve Kasım ayında uygulanan anketlerin bulguları ile sınırlı olacaktır.

1.5. Tanımlar

Türkçe Eğitimi ve Öğretimi: Hem Türk soylu ve anadili Türkçe olan insanlar için hem de yabancılar için Türk dilinin beş temel yönünü (konuşma, okuma, yazma, dinleme ve dil bilgisi) öğretmeye dayanan bir disiplindir.

Bitişik Eğik Yazı: Harflerin birbirine bağlanarak kelimeler oluşturulan ve 70 derece sağa eğik yazılan bir yazıdır. Bitişik yazı demek, bir harfin bittiği nokta ile bu harften sonra gelen harfin başladığı noktayı birbirine bağlamak demektir.

Yazı: Düşüncelerimizi başkalarına iletmek için herhangi bir madde üzerine çeşitli araçlarla çizerek yaptığımız işaret ve şekiller bütünüdür.

Yazma: Düşüncelerimizi ifade edebilmek için gerekli sembol ve işaretleri kurallarına uygun bir şekilde ve okunaklı olarak üretebilmektir.

İKİNCİ BÖLÜM: YAZI ÖĞRETİMİ VE BİTİŞİK EĞİK YAZI

2.1. Yazı Öğretimi

Yazı, çeşitli sembollerle düşüncelerimizi başkalarına aktarmak için çeşitli araçlarla çizerek yaptığımız işaret ve şekiller bütünüdür. Başka bir deyişle yazı, günlük hayatta kullandığımız konuşma diline has sözcük ve tümcelerın bazı şekil ve sembollerle kâğıt üzerine saptanmış biçimleridir. Öğrencilerin konuşma ve düşünme yetilerinin gelişimi ile onların istenilen ölçüde yazı yazmaları, arasında büyük bir bağ mevcuttur. Yazma çalışmaları ve günlük konuşma dili arasındaki bu bağ, yazılı anlatım çalışmalarının doğuş noktasıdır(Çelenk, 2003:118).

Yazma, zihnimizde oluşturduğumuz bilgi ve birikimlerimizin sembollere dökülmesi işlemidir. Bu işlemin gerçekleşebilmesi için öğrencilerin okuduklarını ve dinlediklerini iyi anlamlandırması ve zihinde yapılandırılmaları gerekmektedir. Konuşma; kişilerin düşünce, duygu ve izlenimlerini sözel bir ifade ile karşısındakine aktarması; yazma da ise düşünce, duygu ve izlenimlerin karşısındakine yazılı bir dille ifadesi söz konusudur. Bu sebepledir ki bu iki alanın öğretimi birlikte bir ahenk ve düzen içinde yürütülür(Çelenk, 2003:118).

Yazma becerisi dilin diğer bütün beceri alanlarıyla bir uyum ve etkileşim içindedir. Çünkü bir alanın gelişimi diğer alanların gelişimine büyük oranda yarar sağlayacaktır. Mesela, sözcük dağarcığının zenginleşmesi ve okuduğunu anlama becerisinin gelişimi arasında büyük bir bağ mevcuttur. Bu durum çocukların daha iyi yazma ve konuşabilme becerilerini geliştirerek onların yazma ve konuşma alanlarındaki kabiliyetlerinin artmasını sağlamaktadır. Ayrıca dilin çeşitli beceri alanlarındaki bu gelişmeler dinlenileni anlama ve konuşmayı kolaylaştırmaktadır(Sever, 2004).

2.1.1. Yazı Öğretiminin Önemi

Yazı öğretimi, anaokulundan başlayan şekil, resim, el, kol hareketleri çizim ve karalamalarla süregelen ilköğretimin olmazsa olmaz en temel konu ve koşullarından biridir. Yazı öğretimi, çocuğun gelişim sürecine zemin sağlayan, temel oluşturan anlamlı bir etkinliktir(Artut ve Demir, 2006).

Yazı öğretimiyle kazandırılması amaçlanan güzel ve işlek yazı yazma becerisidir. Güzel ve işlek yazı yazma alışkanlığı büyük ölçüde diğer derslerin de başarısını

arttırmaktadır. Kişilerin kendilerini yazılı ifade edebilme becerisi sadece belirli derslerin değil bütün derslerin akademik başarısı ve bütün yaşam alanlarındaki başarı için gereklidir(Arııcı, 2007).

2.1.2. Yazı Öğretiminin İlkeleri

Özgüven'e (1998) göre yazı öğretiminde göz önünde bulundurulması gereken ilkeler şunlardır:

a- Okuma ve yazı yazma çalışmaları beraber bir ahenk içinde yürütüldüğü için dil çalışmalarına başlarken göz önünde bulundurulması gereken hususlar yazı çalışmalarına başlarken de büyük bir dikkat ve itinayla göz önünde bulundurulması gerekir. Bu sebepten dolayı öncelikle çocukların fiziksel yönden irdelenip gözden geçirilmesi, ses yolu durumları ve görsel bir sorununun olup olmadığı belirlenmelidir. Çocukların fizyolojik gelişimleri göz önünde bulundurularak okula yeni başlayan öğrencilerin, küçük kas sistemleri yeni gelişim aşamasında olduğu için onlara uygun onları yormayacak seviyede yazı çalışmaları yaptırılmalıdır. Bu durumlar göz önünde bulundurularak Çocuklara uygun olmayan, uzun, onları yoracak ve aralıksız çalışmaların verilmemesine özen gösterilmelidir.

b- Her alanda olduğu gibi öğretmenler yazı alanında da öğrencilere örnek teşkil etmektedir. Öğretmenler yazı yazarken tahtayı tüm yazı kurallarına uyarak kullanmalıdırlar. Zaman zaman öğretmelerin yazılarını yazarken yaptıkları dikkatsiz tutumlar öğrencilerin dikkatini çekmektedir. Bu durumda öğrenci mevcut olan yazı yazma gayretini terk edebilir.

c-Yazı çalışmalarında materyal önemli bir yere sahiptir. Kullanılan araç gereçler öğrencilerin seviyesine uygun olmalıdır. Bu nedenle öğrencinin gelişimsel özellikleri dikkate alınarak kâğıt, kalem, defter vb. materyaller seçilmelidir.

d- Metinler yazı öğretimine uygun olmalı ve tesadüfi rastgele seçilmemelidir. Bu metinler öğretilecek harf, kelime ve cümleyi içinde bulunduracak şekilde seçilmelidir.

2.1.3. Yazı Öğretiminde Kullanılan Metot ve Teknikler

Yazı öğretiminde çeşitli oyunlar, gösterip yaptırma, anlatım ve drama gibi çeşitli yöntem ve teknikler kullanılır. Anlatım metodu, bitişik eğik el yazısında harfin nasıl bağlanacağı anlatılırken, harfin kaç harekette yapılacağı harfin yazılış yönlerinin nasıl

olacağı, harflerin kaç satır arasına yazılacağı anlatılırken bu metottan yararlanılmaktadır. Gösterip yaptırma metodunda ise, öğrencinin yapması beklenen davranış gösterilir. Örneğin bir harf öğretmen tarafında tahtada yazılmak suretiyle öğrenciye gösterilir. Öğrenciye harfin yazılış yönü gösterilir. Öğrenciye havada, sırada ve defterde yazılışını tekrar ettirilir. Öğrenci yazarken bu uygulama esnasında yanlış yazım yaparsa yazı yerinde ve zamanında düzeltilmelidir. Gösterip yaptırma metoduyla görüp, anlayıp, uygulayan çocuk etkili bir yazılı öğretim gerçekleştirecektir. Oyun ve drama metotlarıyla yapılan öğretim etkinlikleri çocukların ilgisini çeker ve konunun öğrenimini kolaylaştırır. Yeni heceler oluşturulurken, harfler birleştirilirken ve yeni kelimeler oluşturulurken drama ve oyun metotlarından sıkça yararlanılmaktadır(Bayraktar, 2006)

2.1.4. Yazı Öğretimine Etki Eden Unsurlar

Yazı yazmayı etkileyen faktörler (Akyol, 2006): küçük kas gelişimi, duruş ve oturuş, hangi elin kullanması, kalem tutuşu, yazı yazma hızı, yazıyı yazdığı çizgileri takibi defteri ve kalemi tutuş açısı güzel ve olması gerektiği gibi yazmayı etkiler. Etkili ve güzel yazabilmek için öncelikle fiziksel olarak oturuş açımızın yazı yazmaya uygunluğu çok önemlidir. Ayrıca yazı yazarken fiziksel kas gelişimi omuz, bilek, kol ve el kaslarının gelişimi dikkate alınmalıdır. Yazı çalışmalarında öncelikli olarak el tercihi belirlenmelidir. Öğrencilerde yazı çalışmalarında el tercih edilirken kazandırılması hedeflenen öncelikli hedef sağ el ile yazı yazmak olmakla beraber, çocuk bütün çaba ve çalışmalara rağmen ısrarla sol elini kullanıyorsa ve bu durum çocukta vazgeçilemez bir alışkanlık haline gelmişse çocuk sağ elini kullanmaya zorlanmamalıdır. Öğretmenler yazı çalışmaları sırasında Türkçe harflerin yazı yönlerine dikkat çekmelidir ve öğrencilerin yukarıdan aşağıya ve soldan sağa doğru bir yön izlemelerini sağlamalıdır. Araştırmalara göre çok çeşitli kalem tutuş şekilleri olmakla beraber uzmanların en uygun bulduğu kalem tutuş şekli üç parmakla kalem tutuştur. Yazı yazarken defterin tutuluş açısı ve yönü önemlidir sol el ile yazanlar defteri ya da kâğıdı sağ el ile tutmakla beraber, sağ el ile yazanlar ise defter ya da kâğıdı sol el ile tutmaktadırlar. Ayrıca eğik yazı yazımında ise bu yönlerin yanı sıra kâğıt ya da defterin tutuluş şekline göre sağ ve sola doğru hafifçe meyil verilmelidir. Yazı yazarken harf, kelime, cümle ve sayfa kenarlarında bırakılacak boşluklara dikkat edilmesi yazıların estetiği ve okunabilirliği açısından büyük önem arz etmektedir. Çocuklarda çizgi takibine değinilecek olursa alt çizgi üzerine yazma ya da üst çizgiye çok yakın yazma sıkça görülebilecek hataların başında gelmektedir. Ayrıca bu

durumu satıra aşağıya doğru eğim verip diğer satırlara geçiş veya normal başlanılan satırın sona doğru yukarı ya da aşağıya eğim verilmesi takip edebilir.

2.1.5. Yazı Öğretim Yöntemleri

Güneş (2000) yazı öğretiminde kullanılan yöntemleri şu şekilde vermektedir:

a) Analiz Yöntemleri: Bu yöntemlerle, çocuk kelime ve cümle gibi birimleri yazıp bu birimlerin anlamını öğrenmektedir. Bu yöntemlere göre yazı öğretimi sadece bir teknik değil aynı zamanda anlatım aracı ve çocuğun kendini ifade yöntemidir. Yazı öğretiminde analiz yöntemi ile çocuğun yazdığı yazıyı anlaması ve algılaması temel alınmakla beraber ve onun gelişimi amaçlanmaktadır. Yaşam akıp giden bir süreç olduğu ve durağan bir süreç olmadığı için çocuklar da bu sürece uyum sağlamalıdır. Bu nedenle bütün çocuklara yaşama uyum sağlama sürecinde hızlı yazı yazma becerisini kazandırmak gerekmektedir. Ayrıca çocukların yazıya olan ilgisi artırılarak böylece yazı alıştırmalarını severek yapması sağlanır.

b) Sentez Yöntemleri: Sentez yönteminin dayandığı temel esas, yazı öğretimi yönteminde temel öge olan harflerin yazılış sistemini tanımaktır. Bu sistemin öğretimi sonucunda hece, kelime ve cümlelerin yazımı büyük ölçüde kolaylaşmaktadır.

2.2. Bitişik Eğik Yazı

Ülkemizde 1928 yılında Atatürk önderliğinde başlatılan eğitim seferberliğinde yetişkin ve çocuklara yönelik bitişik eğik yazı öğretimi yapılandırmacı öğretim yaklaşımı bağlamında 2004 yılında tekrar önem kazanmıştır. yapılandırmacı yaklaşıma göre öğrenci bitişik eğik yazı ile bilgilerini zihinde bütünleştirerek yapılandırmaktadır(Güneş, 2007:139).

Güneş'e (2007) göre, harflerin birbirine bağlanarak kelimelerin oluşturulduğu ve 70 derece sağa eğik yazılan bir yazı bitişik eğik yazıdır. Bitişik eğik yazı denilince bir harfin bitiş noktası ile diğer harfin başlangıç noktası arasındaki bağlantı aklımıza gelmelidir.

Bitişik eğik yazı, hızlı yazılan bir yazı şeklidir. Bunun nedeni ise yazı yazılırken sözcükteki harflerin el kaldırılmadan, birleşik yazılmasıdır. Bu şekilde yazılmasındaki en önemli sebep, yazıdaki harflerin görünümlerini bozmadan akıcı ve hızlı yazı yazmaktır(Bayraktar, 2006: 18).

Bitişik eğik yazı ve dik temel yazının özellikleri ve yazıların yazılış yöntemleri göz önünde bulundurulduğunda bitişik eğik yazı, çocuğun fizyolojik kontrolü ve gelişimini esas alan bilek, parmak ve dirsek hareketleri gibi fiziksel hareketleri yeterince ve iyi kullanmayı gerektirir. Oysaki dik temel yazı, özellikleri ve yazılış yöntemi düşünülürse kısa ve kesik çizgilerle daha çok yukarıdan aşağıya ve soldan sağa yazılır. Düz ve yalındır. Bitişik eğik yazıda çocuğun elini kaldırmadan bir sözcüğü yazması yorucu olabilir. Fakat zaman içinde öğrenildikten sonra bu durum hızlanmaktadır. Bu durum da bitişik eğik yazının bir üstünlüğü olarak görülmektedir(Duran, 2009: 40-41).

Yazma öğretiminde sıkça tartışılan konuların başında yazma öğretimine bitişik eğik harflerle mi yoksa düz temel harflerle mi başlanacağı konusu gelmektedir. Jackson'a göre bu tartışmada öncelikli olarak kullanılması gereken harf sistemi dik temel harflerdir. Çünkü dik temel harflerle yazılan yazılar bitişik el yazısına göre daha okunaklıdır. Dik temel yazıyı okumak daha kolay olduğu için zaman açısından da tasarruf sağlamaktadır. Ayrıca cinsiyet faktörü yazma hızında önemli olmamakla beraber kızların yazılarının daha okunaklı olduğu görülmüştür(Jackson, 1970).

Graham, Berninger, Weintraub ve Schafer tarafından 4-9. sınıflar düzeyinde 600 öğrenci üzerinde yapılan bir araştırmaya göre yazıdaki okunabilirlik, hız dik temel harfler veya eğik harflerle okuma-yazmaya başlama arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Bu iki yazı türünün beraber kullanımının ise çeşitli yararlarının olduğu tespit edilmiştir. Bunlar: İki yazı türünün birlikte kullanımı kişilere daha hızlı ve okunaklı yazı elde etmeyi sağlaması yönünde gerçekleşmektedir(Graham ve diğ., 1998).

2.2.1. Bitişik Eğik Yazı Öğretimine Hazırlık

Güneş'e (2007) göre bitişik eğik yazıya hazırlık çalışmaları okul hayatının ilk basamaklarından olan anaokulu döneminde başlamalıdır. Ve bu çalışmalar sırasında dik çizgi egzersizleri ve kalemi dik tutma çalışmalarını yaptırmamaya özen gösterilmelidir. Çünkü dik temel harflerden sonra bitişik eğik yazı ile yazmayı öğrenen çocuklar türlü zorluklar yaşamaktadırlar. Bitişik eğik yazı öğretiminde çocukların kazanması gereken belli başlı beceriler mevcuttur. Bunlar: zihinsel, duygusal ve motor becerileridir. Bu üç beceriyi kısaca psiko - motor becerilerin gelişmiş olarak nitelendirmek mümkündür.

Öğrencilerin bu üç beceri alanını geliştirmek adına çeşitli çalışma ve etkinlikler yaptırmak gereklidir. Çocukların hayal dünyalarını geliştirmek ve zenginleştirmek için;

çocuklara yoğurma, şekil verme ve parmaklarını konuşurma çalışmaları ve çeşitli oyunlar oynatılabilir. El ve parmak kaslarını güçlendirmek için parmaklarını açıp kapatmak suretiyle far yakma oyunu oynatılabilir. Ayrıca parmak uçlarıyla sıra üzerine vurarak yağmur yağma sesinin çıkartılması, direksiyon çevirme hareketleriyle sağa sola dönme, elma toplama çalışmaları da el ve parmak kaslarını güçlendirme çalışmaları arasındadır. Zihin, el ve göz konsantrasyonu için çizgi çalışmaları ve dizme çalışmaları yaptırılır. Kesme ve yapıştırma, kalem ve tebeşir tutma, yırtma çalışmaları ve tahta mandal açıp kapama çalışmaları gibi etkinlikler de yaptırılır(Keskinkılıç ve Keskinkılıç, 2007:237-242).

Güneş (2007) bu alandaki çalışmaların yanında yazı yazmaya başlangıç aşamasında çeşitli çalışmaların yapılması gereğine değinir. Bunlar:

Çizgi Çalışmaları: Çizgi çalışmaları yazı yazmaya hazırlık çalışmalarında büyük ve öncelikli bir öneme sahiptir. Bu çizgi çalışmaları sırasında alıştırmalar yapılırken harf yazımına hazırlayan şekiller çizdirilmekle beraber bu harflerin adları söylenmemelidir. Öncelikle çocuğa serbest çizgiler çizdirilmeli, bu çizgileri harflerin yazımını kolaylaştıracak çizgi çalışmaları takip etmelidir.

Kalem Tutma: Kalem tutma çocukların eğitim – öğretim hayatlarının ileriki dönemleri için oldukça önemli bir yere sahiptir. Çocukların bu dönemde edinecekleri alışkanlıklar ömür boyu devam etmektedir. Öğretmenler bu dönemde her öğrencinin kalem tutuşunu büyük bir hassasiyetle gözlemlemeli ve bu dönemde oluşabilecek hatalar en aza indirgenerek doğru kalem tutma alışkanlığı kazanmalarını sağlanmalıdır. Böylece yanlış kale tutumuyla ortaya çıkan el yorulması ve çocukların güzel yazı yazımını engelleyen davranışlar ortadan kaldırılacaktır.

Yazının Soldan Sağa Yazılması: öncelikle yazının soldan sağa yazıldığına kavratılması çizgiler üzerinde gösterilerek yapılmalıdır. Bu amaçla çocuğun seviyesine uygun resimlerden yararlanılabilir. Mesela: Yuvasına giden bir karınca resmi gösterilebilir ve karıncanın izlediği yol soldan sağa doğru eğik çizgilerle gösterilebilir. Sonrasında ise çeşitli bitişik eğik yazı örnekleri gösterilebilir. Böylece yazı yazmanın soldan sağa doğru olduğu çocuğa gösterilmiş olur.

2.2.2. Bitişik Eğik Yazı Öğretiminde Kullanılacak Araç-Gereçler

Yazı öğretiminde kullanılan araç gereçler şunlardır(Ferah, 2007:136-137):

- Yazı tahtası

- Yazı defteri
- Büyük ve küçük boy yazı ve resim kartları
- Yazı kalemleri
- Kartların saklanacağı harfler ve dosyalar
- Alıştırma kitapları
- Boyama kitapları
- İlk okuma yazma kitabı
- Fasulye taneleri, çubuklar, harfler, oyun hamurları
- Etkinlik ve değerlendirme dosyaları
- Ses bantları
- Hikâye ve masal kartları (bir yüzünde ses grubuna uygun metin diğer yüzünde resim)
- Düzeye uygun okuma parçaları, öyküler, tekerlemeler, masallar, şiirler
- Öğretmen el kitabı
- Mıknatıslı yazı seti
- Öğrenci çalışma kitabı
- Sınıf köşeleri
- Düzeye uygun okumayı geliştirici kitaplar
- Aynı ayrı cümleler içinde aynı kelimelerin, ayrı ayrı kelimeler içinde aynı hecelerin geçtiği çözümlene levhaları
- Metin defteri
- Video, televizyon, bilişim teknolojileri
- Aynı harfle başlayan kelimeler tablosu
- Kelime piyangosu
- Sinema kutusu
- Cümle, kelime makarası
- Akvaryum
- Okuma metinleri
- İlk hecesi aynı olan kelimeler tablosu
- Son hecesi aynı olan kelimeler tablosu
- Küpler
- Sürgülü cümle oyun aracı
- Cümle makarası
- Metin oluşturma tabyası

- Kuyu çıkırığı
- Pencerele çarkıfelek
- Cümle oluşturma fırıladağı
- Yel değirmeni
- Makaralı tahta
- Metin oluşturma tabyası
- Hikâye evi
- Hece küreğı

Yazı Defteri: Yazı defteri kaliteli beyaz kâğıttan ve çizgili olmalıdır. Yazı Çizgilerin küçük, büyük ve eğik temel harflerin gövde ve uzantılarına göre hazırlanmış olması gerekir. Yazı defteri iki formadan fazla olmamalıdır. Yazı defteri çizgi, harf, kelime ve cümle yazma alıştırmaları amacıyla kullanılmaktadır(Güneş, 2007).

Yazı Kâğıtları ve Kartonlar: Bitişik eğik yazı çalışmalarında yazılacak sayfanın altına 70 derecelik eğimli çizgili kılavuz kartonlar konulmalıdır. Yazı kâğıtları ve kartonları kullanılırken birinci kalite hamurdan ve özel hazırlanmış kağıt ve kartonlar kullanılmalıdır Boyutlar sınıf seviyelerine göre farklılık gösterebilir. İlköğretim birinci kademesinde sınıf düzeylerine göre A5, A4, A3 boyutlarda kâğıtlar tercih edilmelidir(Başaran ve Karatay, 2005).

Yazı Tahtaları: Bitişik eğik yazı öğretiminde yazı tahtaları seçilirken belli başlı temel hususlara dikkat etmek gerekir. Bunlar: Yazı tahtaları öğrencilerin gözünü rahatsız etmeyen onların gözüne uygun olmalıdır. Ayrıca tebeşiri kaydırmayan, ışığı yansıtmayan, mat, koyu yeşil ya da siyah renkli ve öğrencilerin boylarının yetişebileceğı yüksekliğe dikkat edilerek seçilen yazı tahtaları özelliğı göstermelidir. Harflerin yazılış ve bağlantı biçimlerinin gösterilmesinde sınıf tahtaları önemli bir yere sahiptir(Güneş, 2007).

Yazı Kalemleri: Yazı kalemleri seçiminde öncelikle göz önünde bulundurulması gereken öğrencinin fizyolojik gelişimlerine uygunluğudur. Özellikle ilköğretim kademesinin ilk basamağında öğrenciler kalem tutma becerisini yeni kazanacağı için kullanacakları kalemler önemlidir. Yazı öğretimi çalışmalarında kullanılan temel araç kursun kalemdir. Kullanılan kurşun kalemler normal koyulukta, kolay açılabilen öğrencilerin el ve parmak kaslarına uygun yuvarlak kalemler kullanılmalıdır. Tükenmez ve mürekkepli kalemler kesinlikle kullanılmamalıdır. Yazı çalışmalarında çok kalın, çok ince,

yassı ya da köseli kalemler öğrencilerin kalem tutmasını ve rahat yazı yazmasını engellemektedir.

Bazı Bilgisayar Programları: Gelişen teknoloji ile beraber bitişik eğik yazı çalışmaları ve kullanımı kavratılırken çeşitli bilgisayar programları ve yazılımlardan yararlanılmaktadır.. Bu tür programlarda harflerin yazılışları multi-medya destekli olarak gösterilmekte, yanlışlar arasından doğruların bulunması vb. etkinlikler kullanılmaktadır(Başaran ve Karatay, 2005).

2.2.3. Bitişik Eğik Yazı Öğretimi

Bitişik eğik yazı öğretiminin başlangıcı öğrencide önemli kalıcı etkiler bırakır. Bu sebepten öğrenciye bitişik eğik yazı sağlam temellerle öğretilmelidir. Öncelikle bitişik eğik yazı çalışmalarına başlarken çizgi kavramının önemini çocuğa anlatmak gerekir. Çünkü bitişik yazı ilk önce çizgi ile başlar. Çizgilerin çizim yönü yukarıdan aşağıya doğru olmalıdır. Bu durum bitişik eğik yazı da öğrenme sürecinin gidişatını belirler. İkinci önemli durumda bitişik eğik yazıya şekiller ile başlamaktır. Yuvarlak şekiller saatin iki noktasında başlayıp yukarı doğru ilerleyip sola doğru devam ederek bitiş noktasına ulaşmalıdır. Tek çizgilerle yapılan çalışmalar yeterli değildir ve çizgiler mutlaka birbirleriyle birleştirilmelidir(Akyol, 2006:54).

Bitişik eğik yazı öğretimi sürecinde dikkat edilmesi gereken noktalar vardır. Bu durum öğrenciye tam anlatılırsa süreç sorunsuz ilerler. Bitişik eğik yazı yazarken aşağıdaki üç temel husus dikkatlice irdelenmelidir. Bunlar(Akyol, 2006:55):

- 1- Harflerin öncelikle uygun ölçülerde yazılması gerekir.
- 2- Harflerin yazımında doğruluk ön planda olması gerekir.
- 3- Bitişik eğik yazı yazarken harflerin alt ve üst uzantılarının uygun ve düzgün yazılması gerekmektedir.

Bitişik yazı öğretiminin önemini anlatan bazı kavramlar vardır. Bu kavramlardan bir tanesi de tümevarım kavramıdır. Tümevarım tek olandan tüme, özelden genele ulaşma durumudur. Bu yüzden tümevarım ilkesi bitişik eğik yazı öğretiminde önemli bir yer tutar. Bu ilke doğrultusunda bitişik eğik yazı öğretimini incelersek; öğrenciye harfler önce tek tek öğretilmelidir. Harfler öğretilirken acele ile değil yavaş yavaş öğrencinin anlamasını sağlayana kadar öğretim süreci devam ettirilmelidir. Bir harf tamamen öğretilmeden diğer harf öğretimine geçilmemelidir. Harfler tek tek öğretilerek tüme ulaşılır(Öz, 2001:110).

Bitişik eğik yazı eğitimi sesli anlatım ile verilerken sesli anlatımın her aşamasında öğretmen her harfi tek tek göstermeli, ayrıca tahtada uygulamasını yapmalıdır. Öğretmen tahtada sesli olarak harf yazılışını gösterirken öğrencinin de katılımı sağlanmalı harfler öğrenci ile beraber okunmalıdır. Özellikle harfin başlangıcı önemli olduğundan öğrencinin dikkatini harfin başlangıcına vermesi sağlanmalıdır. Şekil 1 de bitişik eğik yazı da harfin başlangıcı, devamı ve bitişi gösterilmiştir. Bitişik eğik yazı da harfin başlangıcından bitişiye kadar el kaldırılmamalıdır(Bayraktar, 2006:53)

Şekil 1 : “a” Harfinin Yapılışı

Kaynak: Bayraktar, Ö.(2006), İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Bitişik Eğik Yazıda Yaptıkları Hatalar(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi, Ankara

Öğretmen harfleri öğrencilerine öğretirken öğrencilerin dikkati ve motivasyonu sağlanmalıdır. Öğretmen sesli yazma aşamasında tahtayı kullanmalıdır. Öğretilecek ilk harf tahtaya büyükçe öğrencinin göreceği şekilde yazılmalıdır. Ayrıca öğrencilerin harfi görmesini engelleyecek şeyler varsa önlerinden engeller kaldırılmalıdır. Öğretmen harfi tahtaya yazdıktan ve harfin öğretimi bitinceye kadar sözlü olarak anlatıma devam etmelidir. Harfi tahtaya yazdıktan sonra öğretmen harfi önce kendi okumalı sonra zaman kaybetmeden öğrencilerine okutmalıdır. Farklı yöntemler ve çalışmalar yaparak öğrencinin öğrenme sürecini hızlandırılmalıdır. Daha sonra öğretmenler çalışmalar bittikten sonra çocukların defterlerine veya çalışma kitaplarına yazmalarını sağlamalıdır(Yılmaz, 2006)

Bitişik yazı öğretimine baktığımızda ses grupları, bazı harflerin yazılışı bazı harflerin bağlantısı değişmiştir. Bu değişimler aşağıdaki tabloda ve şekilde gösterilmiştir(www.ogretmenlerhaber.com).

Tablo 1: Bitişik Eğik Yazı Ses Grupları

Program Grup	ESKİ Program	YENİ Program
1. Grup harf	e - l - a - t	e - l - a - n
2. Grup harf	i - n - o - n - m	i - t - o - b - u
3. Grup harf	u - k - i - y - s - d	k - i - n - o - s - ü
4. Grup harf	ö - b - ü - ş - z - ç	m - d - ş - y - c - z
5. Grup harf	g - c - p - h	ç - g - p - h
6. Grup harf	ğ - v - f - ü	f - v - g - j

İlk ses grubunda yer alan iki sesin öğrenciler tarafından kullarına uygun olarak kavrandığına kesin kanaat getirildikten sonra bu seslerle alakalı harf bağlantıları dikkate alınarak hecelere ulaşılır. Ulaşılan hecelerin yazımı çeşitli etkinliklerle pekiştirilerek kelime ve cümle oluşturma etkinlikleri yapılır. Bu etkinlikler gerçekleştirilirken çocukların isimlerini yazma istekleri hoş karşılanmalı ve bu etkinlik çalışmalarında cümle başında büyük harf kullanımı konusunda yeterli bilgilendirme ve örneklendirmelere bolca yer verilmelidir(Akyol, 2006).

Tablo 2: Büyük-Küçük Harflerin Değişen Yazı Biçimi

Eski	Yeni	Eski	Yeni
f	f	L	L
n	n	l	s
s	s	l	s
ş	ş	T	T
		D	D

Şekil2: Değişen Bağlantı Harfleri

"T"

harfi daha önce kendinden sonra gelen harfle birleşmezken artık birleşiyor.

"D"

harfi daha önce kendinden sonra gelen harfle birleşirken şimdi birleşmiyor.

"D, F, N, P, V"

harfleri kendinden sonra gelen küçük harflere bağlanmıyor.

Yazı öğretimi çalışmaları yapılırken öğretmenlere bilgi birikimi açısından büyük rol düşmektedir. Öğretmenin alan bilgisi hakkındaki bilgi birikimi yazı çalışmalarının amaca uygun, anlamlı, planlı ve programlı bir ortamda gerçekleşmesi açısından büyük bir öneme sahiptir. Ayrıca öğrencilerin yaşantıları da öğretilecek sözcük, harf ve etkinlikleri planlarken öğretmenin göz önünde bulundurması gereken konulardandır. Öğretmen bu planlamayı yaparken bu durumları göz önünde bulundurarak uygun model seçimleri yapmalıdır bütün bu seçimler yapılırken göz önünde bulundurulacak bir husus da harf

örneklerinin çocuğun anatomik yapısına uygun oluşudur. Çocuğun bu çalışmalar yapılırken öğretilen harf ile karıştırılabileceği diğer harfler üzerinde durularak bu karışıklığın önüne geçilmelidir. Çalışmalar yapılırken öğrencilerin dikkat süreçleri de göz önünde bulundurularak, koşullara bağlı olarak drama ve oyun etkinliklerinden de yararlanılmalıdır. Bu durum, öğrenmelerin kalıcılığı için oldukça büyük bir öneme sahiptir(Artut, 2005).

2.2.4. Bitişik Eğik Yazı Küçük Harfler

Yazı öğretimi çalışmaları yapılırken başlangıç aşamasında büyük harfin mi yoksa küçük harflerin mi öncelikle öğretilmesi konusuna değinirsek örneğin; 12 punto ile yazılmış bir ders kitabının tam dolu bir sayfasında ortalama 35 satır bulunmaktadır. Her satırda ise ortalama 60 harf yer almaktadır. Böylece tam bir dolu sayfada ortalama 2100 harf yer almaktadır. Bunun 2000'ini küçük harflerden, 100 harfi de büyük harflerden oluşmaktadır. Bu nedenle, yazı öğretimine küçük harflerle başlamak ve küçük harflerin öğretimine ağırlık vermek oldukça önemlidir(Güneş, 2006:19).

Eğik Küçük Harfler:

■ . a b c ç d e f g ğ h ı i j k l m n o ö p r s t u ü v y z

Bazı harflerin (r, s vb.) farklı yazılımları verilmelidir. Çocuk bir formu yazamıyorsa diğer formu denemelidir. Fakat çocuğa “yaz da nasıl yazarsan yaz” asla denmemeli tek yazı formu üzerinde de ısrarcı olunmamalıdır. Yazı defterleri yazı çalışmaları açısından büyük bir önem sahiptir. Bu defterler; çizgileri ayırt edilen, satır başında uyarıcıları olan, zemini mümkün olduğunca renklendirilen çocuğun yazı çalışmalarını yaparken sayfa içerisinde eğim vermesine kılavuzluk yapacak diyagonal çizgileri olan defterler tercih edilmelidir(Akyol, 2011:7).

2.2.5. Bitişik Eğik Yazı Büyük Harfler

Yazı çalışmaları yapılırken büyük harfle sözcük yazımı gerekli olduğu zamanlarda bitişik eğik harflerden ziyade büyük temel harfler kullanılmalıdır. Çünkü bitişik eğik yazı büyük harfleriyle kelime yazılmaz. Yazıldığında kelimenin okunuşu güçleşir ve görünüm bakımından da göze hoş görünmez. Ayrıca büyük harfler yazım kulları gereğince baş harf kullanılacak ise büyük yazılır(MEB, 1997).

Eğik Büyük Harfler:

A B C Ç D E F Ç Ğ H I İ J K L M N O Ö P R S S T U Ü
V Y Z

Bitişik eğik yazıda “F, N, P, V ve T “ harfleri yazılış özellikleri dolayısıyla kendinden sonra gelen küçük harfle bağlanmaz. Bu harfler bağlandıkları zaman kolay algılanma ve rahat okunma, özelliklerini kaybedip diğer harflerle karışma durumuyla karşılaşılabileceği için kendinden sonra gelen küçük harflere bağlanmazlar ve büyük harf yazıldıktan sonra kalem kaldırılarak sözcüğün yazılışına harfin alt sınırından itibaren devam edilir. Ayrıca bitişik eğik yazıda “C, Ç, I, İ, J, O, Ö, P, S, S, U, Ü, V, Z” harflerinin büyük ve küçükleri benzerdir. Bu nedenle bu harflerin büyük ve küçük yazım şekilleri gösterilirken titizlikle bu duruma dikkat çekilmelidir. Rakamların yazılışı eğik, temel yazı büyük harflerinin yazılışı gibidir(Başaran ve Karatay, 2005).

2.2.6. Bitişik Eğik Yazı Öğretiminde Harfleri Birleştirme

Bitişik eğik yazıda harflerin birleştirilmesi önemlidir. Okunaklı bir güzel el yazısına ulaşılacak isteniyorsa bitişik eğik yazıda harf birleştirilmesi önemsenmelidir. Yazıya başlarken başlangıç noktasının ve bitiş çizgilerinin bilinmesi gerekmektedir. Harflerin bittiği yerde bir sonraki harf başlayacağı için başlangıç ve bitiş çizgilerinin öğrenilmesi yazmada kolaylıklar sağlayacaktır. Bitişik eğik yazıda birleştirmeler diyagonal bağlantı ve yatay bağlantı olmak üzere iki şekilde yapılmaktadır(Akyol, 2006):

1.Diyagonal Bağlantı: Bitişleri yazım çizgisi üzerinde olan harflerin kendisinden sonra gelen harflerle bağlanması bu şekilde olacaktır. Bu harfler, “a, c, ç, d, e, f, g, g, h, ı, i, j, k, l, m, n, p, s, s, t, u, ü, y ve z”dir. Örnek: El, ela, kalem, yazı,

2.Yatay Bağlantı: Temel çizgiden başlamayan bağlantılara yapay bağlantı denilmektedir. Yazımı harfin üst kısmında biten harflerin bağlantısı bu şekilde olacaktır. Bu harfler, “o, ö, r ve v”dir. Bunlara ek olarak “b” harfi de yatay bağlantılı olursa daha uygun olabilir. Çünkü “b” harfinin diyagonal bağlantısı harfin yuvarlağının çocuk tarafından uygun şekilde yapılmasının engelleyebilir. Örnek: Örgü, ordu, pırasa, vergi.

Öğretimde harfleri birleştiren bağlantılar üzerinde özenle durulması gerekir ve bu bağlantıların doğru kavratılması zorunluluğu vardır. Çünkü yazıda el kaldırılmamasını ve bitişikliği sağlayan bu bağlantılardır. Bunlar üzerinde durulmaması yazı stiline göre değiştirilmesi anlamına gelir(Akyol, 2007).

2.2.7. Bitişik Eğik Yazı Harflerinin Öğretiminde Dikkat Edilmesi Gereken İlkeler

Bitişik eğik yazı da harflerin öğretiminde dikkat edilmesi gereken önemli hususlar vardır. Bu husulardan en önemlisi bitişik eğik yazıda harflerin yazılışı ve harflerin konumlandırılışıdır. Harfler ne kadar doğru bir şekilde konumlandırılırsa başarıya o kadar çabuk ulaşılır. Düzgün bir şekilde konumlandırılan yazı hem güzel olur hem de yazının hızı artar. Bitişik eğik yazıda harflerin yazımında konumlandırma düzgün yapılır ve harflerin yazımında eğim, boşluk ve yazının koyuluğu gibi özellikler dikkate alınır yazıda başarı yakalanmış olur. Eğim, boşluk ve yazının koyuluğu ilkelerini inceleyelim(Özdemir, 2008).

Eğim: Bitişik eğik yazı bazı harfler normalde dik kabul edilir. Bu dik kabul edilen harflerin çizgileri yaklaşık 50 derecelik açı ile çizilmelidir. Ancak harfler arasında boşluklar vardır. Bu boşluklarda açılarının farklı olmasına neden olur. Her ne olursa olsun bir bitişik eğik yazıda her harf için eğim olmalıdır.

Boşluk: Bir yazıda yazı yazılırken kelimeler arasında gerekli boşluklar bulunur. Eğer bir yazıda küçük harfler kullanılıyorsa iki kelime arasındaki boşluğun “u” harfi kadar olması gerekir. Yüksekliği büyük harfler kadar olan “d,p,t,” kelimenin sonunda ise boşluk iki “u” kadar olmalıdır. “f, g, j, p, y ve z” harfleri kelimenin başında ise boşluk iki katı olmalıdır.

Yazının Koyuluğu: Öğretmenler öğrencilerine bitişik eğik yazımını öğretirken öncelikle yazıyı kalemle fazla bastırmadan yazmalarını gerektiğini öğretmelidir. Fakat bir büyük harf tek yazılıyorsa eğer bu harfi de koyu yazılacağını öğrencinin bilmesi gerekmektedir. Küçük harflerin yazışı öğrenciye öğretildikten sonra yazının koyuluk çalışmalarına başlanabilir ve öğrencinin u duruma alıştırılması sağlanır.

2.2.8. Bitişik Eğik Yazı Öğretiminde Değerlendirme

Okula yeni başlayan bir çocukta beceri kazanma alışkanlığı yoğun olarak yaşanır. Bu alışkanlıkların arasında yazma çalışmaları gelmektedir. Doğru ve güzel yazı yazma çalışmaları yine bu dönemde yaşanmaktadır. Bu dönemde söz konusu yazılar üzerinde olumlu ya da olumsuz temeller atılabilir. Olumlu ya da olumsuz durumların olduğunu öğrenmek için öğrencilerin yazılarının öğretmenler tarafından kontrol edilmesi gerekmektedir. Çünkü öğrenci bir yazı yazdığı anda yazı kontrolü olmazsa ilerde daha büyük sıkıntılar olabilir. Bir öğrenciye ilk defa yazı yazmayı öğretmek, yanlış düzeltmekten daha

kolaydır. Eğer öğrencilerin yazılarının estetik, güze, dikkat çekici, okunaklı bir yazı olması isteniyorsa bu yazılar öğretmenler tarafından önce izlenmeli, sonra kontrol edilmeli ve kontrol sonucunda yanlışlıklar varsa düzeltmeye gidilmelidir. Bitişik eğik yazı çalışmalarında mutlak bir suretle bu husus göz önünde bulundurulmalıdır. Yazılar denetlenerek öğretmenler tarafından öğrenciye dönüşler olması gerekmektedir. Bu yüzden öğretmenler öğrencilerin defterlerini sık sık kontrol etmeli hatta öğrencilerin defterinde kontrol edilmedik bir yer bile kalmamalıdır. Öğretmen öğrencilere kontrol edip düzeltme yapabildiği ve daha sonra doğrusunu tekrar öğrenciye yazdırabildiği kadar yazı yazdırmalıdır. Bitişik eğik yazı yazma çalışmaları öğretmen tarafından sürekli gözlem ve denetimle olumlu sonuçlar verir. Öğrenciler yazıyor mu yazmıyor mu diye düşünerek yoklama yaparak olumlu yazıya ulaşamaz. Öğretmenin iyi bir bitişik yazıya ulaşabilmesi için aşağıdaki maddeleri öğrenci yazılarında gözlemlemelidir(Turan, 2002).

- Öğrenci defterlerinde bulunan tüm küçük harflerin yükseklikleri doğru bir şekilde yazılmış, tüm büyük harflerin yüksekliği ve büyüklüğü aynıysa,
- Yazı çalışmasında yazılan kelimeler arasındaki boşluklar eşit oluyorsa,
- Yine yazı çalışmasında kelimelerin içerisinde bulunan harflerin arasındaki boşluklar eşit oluyorsa,
- Defterlere bakıldığında harfler düzgün bir şekilde eğimleri birbirine paralel ilerliyorsa,
- Bütün harfler rotasından şaşmadan bir çizgi üzerinde aynı şekilde ilerliyorsa, öğrenci iyi bir bitişik eğik yazıya ulaşmış olur.

Yukarıda yazılı olan maddelerin hepsi bir bitişik eğik yazıyı kontrol aşamasında aynı anda yazıda görülebilir. Hepsi aynı anda yazıda görülme bile farklı zamanlarda farklı maddelerde görülebilir(Başaran ve Karatay, 2005).

Bitişik eğik yazının öğretim sürecinde yazıyı ölçme ve değerlendirme ayrı ayrı düşünülmemeli bir bütün olarak düşünülmelidir. Yazının denetimi yazının hazırlık aşamasında başlamalı ve sonuca kadar devam etmelidir. Öğrenci düzgün bir bitişik eğik yazı yazma becerisine kavuşana kadar öğretmen öğrencinin üzerinden elini çekmemeli sürekli öğrenciyi denetlemeli ve kontrol etmelidir. Bir bitişik yazıda olumlu yönler aranıyorsa yazının taşınması gereken üç özelliği dikkate alınmalıdır. Bu özelliklere baktığımızda; yazının okunaklı olması, yazının sürekliliği güzelliğidir(Artut ve Demir, 2006).

Okunaklılık: Okunaklılık yazının iyi olduğunu gösteren en önemli faktörlerden biridir. Çünkü iyi bir yazı ne kadar okunaklı oluyorsa yazının da kalitesi o kadar artmıştır. Öğrencinin yazmış olduğu harfler anlaşılır olmakta, bitişik eğik yazı formatına uymakta ve bitişik eğik yazı kurallarına uygun ölçülerde ilerlemektedir.

Süreklilik-İşleklik: Bir bitişik eğik yazının yazım sürecinde süreklilik ve işleklik olmazsa olmaz bir durumdur. Çünkü yazıların güzel ve okunabilir olması için öğrencide yazı sürekliliği olmalıdır. Başlangıçta çocukların kas grupları daha tam gelişmediği için sıkıntılar yaşanabilir. Ama yavaş yavaş çocukların kas grupları bitişik eğik yazı yazımına alıştırılmalıdır. Kas grubu güçlendikçe öğrencide sürekli ve akıcı bir yazıya kavuşmuş olur.

Güzellik: Bir bitişik eğik yazının güzel olması isteniyorsa öğrencinin çabası burada önemlidir. Öğrencinin çabasının yanında öğretmenin çabası da o kadar önemlidir. Okunaklı ve güzel bir yazıya kavuşmak isteyen hem eğitimciler hem de öğrenciler süreci tam ve eksiksiz takip etmeli gerekli çaba ve emeği yazma işine vermelidir. Öğretmenin bilgisi ve duyarlılığı da güzel bir yazının ortaya çıkmasında önemli bir etmendir.

BÖLÜM 3

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada nicel araştırma modellerinden betimsel model kullanılmıştır. Betimsel araştırma, çalışılan konunun mevcut durumuna ilişkin hipotezler test etmek için veya sorulara cevap bulmak için veriler toplamayı gerektirir. Betimleyici veriler, genellikle gözlem, anket, görüşme veya test gibi bilgi toplama yolları ile elde edilir. Betimsel araştırma yöntemlerinin pek çok farklı türü vardır. Bu araştırmada betimleyici verilerden anket yöntemi uygulanmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

İstanbul'un Esenyurt İlçesinde ki 36 ilkokul ve bu okullarda bulunan ortalama 650 1. ve 2. Sınıf Öğretmeni bu araştırmanın evrenini oluşturmuştur. Amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme yöntemiyle seçilen 100 öğretmen(1. ve 2. sınıf öğretmeni) bu araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur.

Bu bölümde araştırmaya katılan yani örnekleme oluşturan 1. ve 2. sınıf da görev yapan öğretmenlerin demografik özelliklerinin, meslekteki kıdemlerinin ve okutmakta olduğu sınıflarının dağılımı incelenmiştir.

Tablo 3: Örneklem Grubu

Örneklem Grubu Özellikleri		n	%
Cinsiyet	Kadın	56	56
	Erkek	44	44
Öğretmenlerin Okutmakta Oldukları Sınıf	1. Sınıf	36	36
	2. Sınıf	62	62
	Birleştirilmiş Sınıf	2	2
Meslekteki Kıdemleri	1-5 Yıl	27	55
	6-10 Yıl	45	24
	11-15 Yıl	20	4
	16-20 Yıl	4	4
	21 Yıl ve üzeri	4	4
Toplam		100	100

Tablo 3'e baktığımızda araştırmaya katılan öğretmenlerin %56 kadın, %44'ü ise erkeklerden oluşmaktadır. Öğretmenlerin %36'sı 1. sınıfları okutmakta, %62'si 2. sınıfları okutmakta, %2'si ise birleştirilmiş sınıf okutmaktadır. Öğretmenlerin meslekteki kıdemlerine baktığımızda ise 1-5 yıl aralığında olanlar %27, 6-10 yıl aralığında olanlar %45, 11-15 yıl aralığında olanlar %20, 16-20 yıl aralığında olanlar %4, 21 yıl ve üzeri olanlar da %4'tür.

Tablo 4: Öğretmenlerin Uygulanan Okuma Yazma Öğretimiyle İlgili Hizmet İçi Eğitim Alma Durumlarına Göre Dağılımları

Hizmet İçi Eğitim Alma Durumu	n	%
Katılmadım	66	66
Hizmet İçi Eğitime Bir Kez Katıldım	21	21
Birden Fazla Katıldım	13	13
Toplam	100	100

Tablo 4'te öğretmenlerin uygulanan okuma yazma öğretimiyle ilgili hizmet içi eğitim alma durumlarına göre dağılımları gösterilmiştir. Öğretmenlerin toplam %34'ü hizmet içi eğitime katılırken, % 66'sı ise katılmamıştır. Hizmet içi eğitime katılanların durumuna baktığımızda %21'i eğitime bir kez katılmış, %13'ü ise eğitime birden fazla katılmıştır.

Tablo 5: Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitimde Yazı Öğretimiyle İlgili Verilen Bilgilerin Yeterlilik Düzeyleri Hakkında Görüşlerinin Dağılımları

Hizmet İçi Eğitimlerin Yeterliliği	n	%	
Hizmet İçi Eğitimde Gerekli Bilgiler Yeterince Verilmiştir.	Hiç Katılmıyorum	4	4
	Katılmıyorum	7	7
	Kararsızım	13	13
	Katılıyorum	7	7
	Tamamen Katılıyorum	3	3
Toplam	34	34	

Tablo 5'de öğretmenlerin hizmet içi eğitimde yazı öğretimiyle ilgili verilen bilgilerin yeterlilik düzeyleri hakkında görüşleri ele alınmıştır. Tablo 5'te hizmet içi eğitime katılan öğretmenlerin oranı %34 olarak belirlenmiştir. Eğitime katılan %34

öğretmenin hizmet içi eğitimlerde gerekli bilgiler yeterince verilmiştir sorusuna verdikleri cevaplar; hiç katılmıyorum diyenler %4, katılmıyorum diyenler %7, kararsızım diyenler %13, katılıyorum diyenler %7, tamamen katılıyorum diyenler ise %3'tür.

3.3. Veri Toplama Aracı

Araştırma da verilerinin toplanması amacıyla, likert tipi anket formu kullanılmıştır. Araştırma anketinde yer alan bitişik eğik yazıya ilişkin maddeler/ifadeler literatür taraması sonucunda ulaşılan diğer araştırmalardan yararlanılarak oluşturulmuştur(Yurduseven,2007; Turan, 2007; Kazu ve Ersözlü, 2006). Ölçek 26 soru ve 1 açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Ölçeğin güvenirlilik katsayısı 0,94'tür.

İstanbul'un Esenyurt ilçesinde örneklem olarak seçilen birinci ve ikinci sınıfta ders veren 100 öğretmene yüz yüze anket yapılmıştır. Ölçeğin tamamı cevaplanmıştır. Veriler toplandıktan sonra ölçek SPSS istatistik programında analiz edilmiştir.

Araştırma da kullanılan ölçek bitişik eğik yazı kullanımı alt boyutları ile alınmıştır. Ölçekte;

1,2,3,4,5,6,7,8. sorular bitişik eğik yazının "UYGUNLUĞU" alt boyutunu yansıtmaktadır. Uygunluk alt boyutu için güvenirlilik katsayısı 0,90 olarak hesaplanmıştır.

10,11,12,13,14,20,21. sorular bitişik eğik yazının "AVANTAJ" alt boyutunu yansıtmaktadır. Avantaj alt boyutu için güvenirlilik katsayısı 0,85 olarak hesaplanmıştır.

9,15,16,17,18,19. sorular bitişik eğik yazının "FARKLILIĞI" alt boyutunu yansıtmaktadır. Farklılık alt boyutu için güvenirlilik katsayısı 0,86 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 6: Ölçeğin Güvenirlilik Analizi

		Güvenirlilik Katsayısı
	ÖLÇEK	0,94
ALT BOYUTLAR	UYGUNLUK	0,90
	AVANTAJ	0,85
	FARKLILIK	0,86

Tablo 6'da baktığımızda ölçeğin güvenirliliği 0,94 olarak hesaplanmıştır.

3.4. Araştırma Bulguları ve Verilerin Analizi

Bu bölümde bitişik eğik yazı kullanımını alt problemleriyle birlikte ele alınarak, bitişik eğik yazının uygululuğu alt boyutlarına göre değerlendirilmiştir.

Tablo 7: Bitişik Eğik Yazının Uygunluğu Alt Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	“UYGUNLUK” Alt Boyutunda Yer Alan Maddeler	Hiç Katılmıyorum		Kısmen Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1	Bitişik eğik yazı öğrencilerin anatomik yapısına uygundur.	37	37	34	34	11	11	13	13	5	5
2	Bitişik eğik yazı akıcı ve kesintisizdir.	17	17	37	37	14	14	27	27	5	5
3	Bitişik eğik yazı harflerin doğru yazımını destekler.	24	24	43	43	16	16	14	14	3	3
4	Bitişik eğik yazı yazmada elin fazla kalkmaması öğrencide yazma hızını arttırmaktadır.	21	21	33	33	12	12	30	30	4	4
5	Dik harflerin farklı başlangıç noktalarının olmasının çocukta yarattığı sıkıntı ve karmaşayı bitişik eğik yazı ortadan kaldırmaktadır.	23	23	38	38	18	18	20	20	1	1
6	Bitişik eğik yazı yazma öğrencinin yazmasını kolaylaştıran yararlı bir faaliyettir.	31	31	37	37	14	14	17	17	1	1
7	Bitişik eğik yazı öğrencileri yazıya karşı isteklendirir.	33	33	42	42	19	19	4	4	2	2
8	Bitişik eğik yazı öğrencilerin zihinsel gelişimine uygundur.	23	23	34	34	30	30	11	11	2	2

Bitişik eğik yazının uygunluğu alt boyutuna ilişkin öğretmen görüşlerinin yüzde(%) ve frekans(f) dağılımı Tablo 7’de gösterilmiştir. Öğretmenlerin tamamı (100 öğretmen) Tablo 7’deki maddelere(1,2,3,4,5,6,7,8) cevap vermiştir.

“Bitişik eğik yazı öğrencilerin anatomik yapısına uygundur” ifadesine öğretmenlerin %37’si hiç katılmazken, %34’ü katılmıyorum, %11’i kararsızım, %13’ü katılıyorum, %5’i ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

“Bitişik eğik yazı akıcı ve kesintisizdir” ” ifadesine öğretmenlerin %17’si hiç katılmazken, %37’si katılmıyorum, %14’ü kararsızım, %27’si katılıyorum, %5’i ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

“Bitişik eğik yazı harflerin doğru yazımını destekler” ifadesine öğretmenlerin %24’ü hiç katılmazken, %43’ü katılmıyorum, %16’sı kararsızım, %14’ü katılıyorum, %3’ü ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

“Bitişik eğik yazı yazmada elin fazla kalkmaması öğrencide yazma hızını arttırmaktadır” ifadesine öğretmenlerin %21’i hiç katılmazken, %33’ü katılmıyorum, %12’si kararsızım, %30’u katılıyorum, %4’ü ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

“Dik harflerin farklı başlangıç noktalarının çocukta yarattığı sıkıntı ve karmaşayı bitişik eğik yazı ortadan kaldırmaktadır” ifadesine öğretmenlerin %23’ü hiç katılmazken, %38’i katılmıyorum, %18’i kararsızım, %20’si katılıyorum, %1’i ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

“Bitişik eğik yazı yazma öğrencinin yazmasını kolaylaştıran yararlı bir faaliyettir” ifadesine öğretmenlerin %31’i hiç katılmazken, %37’si katılmıyorum, %14’ü kararsızım, %17’si katılıyorum, %1’i ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

“Bitişik eğik yazı öğrencileri yazıya karşı isteklendirir” ifadesine öğretmenlerin %33’ü hiç katılmazken, %42’si katılmıyorum, %19’u kararsızım, %4’ü katılıyorum, %2’si ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

“Bitişik eğik yazı öğrencilerin zihinsel gelişimine uygundur” ifadesine öğretmenlerin %23’ü hiç katılmazken, %34’ü katılmıyorum, %30’u kararsızım, %11’i katılıyorum, %2’si ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

Sonuç olarak Tablo 7’deki verilere göre ölçek analiz edildiğinde bitişik eğik yazı kullanımı, “uygunluk” alt boyutuna göre olumlu sonuçlar vermemiştir. Yani öğretmenlerin bir çoğu bitişik eğik yazı kullanımının uygun olmadığını düşünmektedir.

Tablo 8: Bitişik Eğik Yazının Avantajları Alt Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	“AVANTAJ” Alt Boyutunda Yer Alan Maddeler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
10	Bitişik eğik yazı öğretimiyle birlikte okuma çalışmalarına yeterli zaman kalmaktadır.	34	34	39	39	16	16	9	9	2	2
11	Bitişik eğik yazıda okunaklılık diğer yazı türlerine göre daha kolay sağlanmaktadır.	38	38	45	45	9	9	7	7	1	1
12	Bitişik eğik yazı alışkanlığı, öğrencilerin dik temel harflerle yazılan metinleri okumalarında problem çıkarmaz.	32	32	37	37	11	11	18	18	2	2
13	Bitişik eğik yazının estetik görünümü, öğrencilerin estetik anlayışını geliştirmektedir.	29	29	36	36	17	17	14	14	4	4
14	Bitişik eğik yazıda rakam ve noktalama işaretleri daha kolay fark edilmektedir.	32	32	32	32	15	15	19	19	2	2
20	Veliler bitişik eğik yazıya olumlu bakmaktadır.	46	46	37	37	12	12	3	3	2	2
21	Öğrencilerin bitişik eğik yazıyı daha iyi öğrenmelerini sağlamak için öğrenci velilerinden yeterli yardımı görmekteyiz.	43	43	39	39	10	10	5	5	3	3

Bitişik eğik yazının uygunluğu alt boyutuna ilişkin öğretmen görüşlerinin yüzde(%) ve frekans(f) dağılımı Tablo 8’de gösterilmiştir. Öğretmenlerin tamamı (100 öğretmen) Tablo 8’deki maddelere(10,11,12,13,14,20,21) cevap vermiştir.

“Bitişik eğik yazı öğretimiyle birlikte okuma çalışmalarına yeterli zaman kalmaktadır” ifadesine öğretmenlerin %34’ü hiç katılmazken, %39’u katılmıyorum, %16’sı kararsızım, %9’u katılıyorum, %2’si ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

“Bitişik eğik yazıda okunaklılık diğer yazı türlerine göre daha kolay sağlanmaktadır” ifadesine öğretmenlerin %38’si hiç katılmazken, %45’i katılmıyorum, %9’u kararsızım, %7’si katılıyorum, %1’i ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

“Bitişik eğik yazı alışkanlığı, öğrencilerin dik temel harflerle yazılan metinleri okumalarında problem çıkarmaz” ifadesine öğretmenlerin %32’si hiç katılmazken, %37’si katılmıyorum, %11’i kararsızım, %18’i katılıyorum, %2’si ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

“Bitişik eğik yazının estetik görünümü, öğrencilerin estetik anlayışını geliştirmektedir” ifadesine öğretmenlerin %29’u hiç katılmazken, %36’sı katılmıyorum, %17’si kararsızım, %14’ü katılıyorum, %4’ü ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

“Bitişik eğik yazıda rakam ve noktalama işaretleri daha kolay fark edilmektedir” ifadesine öğretmenlerin %32’si hiç katılmazken, %32’i katılmıyorum, %15’i kararsızım, %19’u katılıyorum, %2’si ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

“Veliler bitişik eğik yazıya olumlu bakmaktadır” ifadesine öğretmenlerin %46’sı hiç katılmazken, %37’si katılmıyorum, %12’si kararsızım, %3’ü katılıyorum, %2’si ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

“Öğrencilerin bitişik eğik yazıyı daha iyi öğrenmelerini sağlamak için öğrenci velilerinden yeterli yardımı görmekteyiz” ifadesine öğretmenlerin %43’ü hiç katılmazken, %39’u katılmıyorum, %10’u kararsızım, %5’i katılıyorum, %3’ü ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

Sonuç olarak Tablo 8’deki verilere göre ölçek analiz edildiğinde bitişik eğik yazı kullanımını, “avantaj” alt boyutuna göre olumlu sonuçlar vermemiştir. Yani öğretmenlerin

bir çoğu bitişik eğik yazı kullanımının ne öğrencilere ne de öğretmenlere önemli bir avantaj sağladığını düşünmemektedirler.

Tablo 9: Bitişik Eğik Yazının Farklılığı Alt Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	“FARKLILIK” Alt Boyutunda Yer Alan Maddeler	Hiç Katılmıyorum		Kısmen Katılmıyorum		Kararsızım		Kısmen Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
		9	Bitişik eğik yazı yazma öğrencinin okuma öğrenmesini olumlu yönde etkilemektedir.	27	27	45	45	14	14	12	12
15	Bitişik eğik yazı geri dönüşlere izin vermemektedir.	21	21	32	32	20	20	20	20	7	7
16	Bitişik eğik yazı çocukların heceleyerek okumasını engellemektedir.	31	31	44	44	11	11	11	11	3	3
17	Bitişik eğik yazı bağlantılı ve ayrıntılı düşünmeyi geliştirmektedir.	34	34	32	32	18	18	12	12	4	4
18	Öğrenme güçlüğü olan öğrencilere bitişik eğik yazıyı öğretmek dik temel yazıya kıyasla daha kolaydır.	37	37	36	36	18	18	6	6	3	3
19	Bitişik eğik yazı öğrencilerin kelime tanıma ve kelime hatırlama becerilerini geliştirmektedir.	38	38	32	32	22	22	5	5	3	3

Bitişik eğik yazının uygunluğu alt boyutuna ilişkin öğretmen görüşlerinin yüzde(%) ve frekans(f) dağılımı Tablo 9’da gösterilmiştir. Öğretmenlerin tamamı (100 öğretmen) Tablo 9’daki maddelere(9,15,16,17,18,19) cevap vermiştir.

“Bitişik eğik yazı yazma öğrencinin okuma öğrenmesini olumlu yönde etkilemektedir” ifadesine öğretmenlerin %27’si hiç katılmazken, %45’i katılmıyorum, %14’ü kararsızım, %12’si katılıyorum, %2’si ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

“Bitişik eğik yazı geri dönüşlere izin vermemektedir” ifadesine öğretmenlerin %21’i hiç katılmazken, %32’si katılmıyorum, %20’si kararsızım, %20’si katılıyorum, %7’si ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

“Bitişik eğik yazı çocukların heceleyerek okumasını engellemektedir” ifadesine öğretmenlerin %31’i hiç katılmazken, %44’ü katılmıyorum, %11’i kararsızım, %11’i katılıyorum, %3’ü ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

“Bitişik eğik yazı bağlantılı ve ayrıntılı düşünmeyi geliştirmektedir” ifadesine öğretmenlerin %34’ü hiç katılmazken, %32’si katılmıyorum, %18’i kararsızım, %12’si katılıyorum, %4’ü ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

“Öğrenme güçlüğü olan öğrencilere bitişik eğik yazıyı öğretmek dik temel yazıya kıyasla daha kolaydır” ifadesine öğretmenlerin %37’si hiç katılmazken, %36’sı katılmıyorum, %18’i kararsızım, %6’sı katılıyorum, %3’ü ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

“Bitişik eğik yazı öğrencilerin kelime tanıma ve kelime hatırlama becerilerini geliştirmektedir” ifadesine öğretmenlerin %38’i hiç katılmazken, %32’si katılmıyorum, %22’si kararsızım, %5’i katılıyorum, %3’ü ise tamamen katılmıyorum şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

Sonuç olarak Tablo 9’deki verilere göre ölçek analiz edildiğinde bitişik eğik yazı kullanımı, “farklılık” alt boyutuna göre olumlu sonuçlar vermemiştir. Yani öğretmenlerin bir çoğu bitişik eğik yazı kullanımının hem çevre, hem öğretmenler hem de öğrenciler için büyük bir fark doğurmadığı düşüncesi hakim olmuştur.

Bitişik Eğik Yazı Kullanımına Dönük Olumlu ve Olumsuz Görüşler:

Bitişik eğik yazının kullanımı ile ilgili yapılan anket çalışmasının son kısmında açık uçlu soru olarak öğretmenlere görüşleri sorulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin 65’i açık uçlu sorulara cevap vermiştir. Cevaplar olumlu ve olumsuz olmak üzere 2 sınıfta kategorize edilmiştir. Öğretmenlerin bitişik eğik yazının kullanımı ile ilgili olumsuz görüşlerini 10 başlıkta topladık. Bunlar:

1- Bitişik Eğik Yazının Öğrenme Zorluğu: Öğretmenlerden 8 tanesi bu konuyla ilgili görüşlerini bildirmiştir. Bu öğretmenlerin görüşlerine göre bitişik eğik yazının öğrenilmesinin zor bir süreçten geçmektedir. Bu süreç hem öğretmenlere hem de öğrencilere sıkıntı yaratmaktadır. Öğrenciler öğrenmede ciddi anlamda zorluklar yaşamaktadır. Bu zorluklar öğrencilerin erken yaşta bitişik eğik yazıyı öğrenmesinden kaynaklanmaktadır.

2- Bitişik Eğik Yazının Hayata Uygunluğu: Öğretmenlerden 2 tanesi bu konuyla ilgili görüşlerini bildirmiştir. Bu öğretmenlerin görüşlerine göre bitişik eğik yazının kullanılması hayata dönük bir uygulama değildir. Öğretmenler bu düşüncelerini şu şekilde açıklamıştır. Günlük yaşamda kullanılan harflerin bitişik eğik harfler olmadığı dik harfler olduğu, bu yüzden de bu durumun öğrencilere fazladan külfet doğurduğunu söylemişlerdir.

3- Bitişik Eğik Yazının Okunması ve Yazması: Öğretmenlerden 12 tanesi bu konuyla ilgili görüşlerini bildirmiştir. Bu öğretmenlerin görüşlerine göre bitişik eğik yazının yazılması öğrenciler için çok zordur. Bu zorluğu öğrencilerin küçük yaşta olmalarına ve o yaştaki fizyolojik yapılarına bağlamaktadırlar. Yazmadaki zorluk ilerleyen zamanlarda öğrenim sürecini de uzatmaktadır. Yazmada ki zorluğun yanında öğretmenler öğrencilerin yazılarını okumakta zorlanırken öğrencilerde kendi yazdıkları yazıları okuyamamaktadır. Öğretmenler öğrencilerin yazılarının çok çirkin olduğundan ve bu sebepten yazıların okunmasında zorluk yaşadıklarından bahsetmektedirler.

4- Bitişik Eğik Yazı ve Dik Yazı: Öğretmenlerden 2 tanesi bu konuyla ilgili görüşlerini bildirmiştir. Bu öğretmenlerin görüşlerine göre günlük hayatta dik yazının kullanıldığı ve öğrencilerinde dik yazı kullanması gerektiğidir. Ayrıca yine öğretmenlerimize göre bitişik eğik yazıda öğrenciler zorlanırken, öğrencilere dik yazı öğretildiğinde ise sorunsuz olarak ilerlemektedirler. Dik temel harflerde okuma ve harflerin çiziminin bitişik eğik harflere göre daha kolay olduğu görüşündedirler.

5- Bitişik Eğik Yazı İle Ders Kitaplarının İlişkisi: Öğretmenlerden 4 tanesi bu konuyla ilgili görüşlerini bildirmiştir. Bu öğretmenlerin görüşlerine göre öğrencilere okutulan ders kitaplarının el yazısı ile yazılmadığı bu yüzden kullanılacak yazılarında bitişik eğik yazı olmaması gerektiğini düşünmektedirler.

6- Bitişik Eğik Yazı İle İlgili Çevredeki Olumsuz Görüşler: Öğretmenlerden 3 tanesi bu konuyla ilgili görüşlerini bildirmiştir. Bu öğretmenlerin görüşlerine göre bitişik eğik yazının kullanılmasıyla ilgili çevreden olumsuz görüşler gelmektedir. Öğrencilerin

bitişik eğik yazıyı öğrenemeyeceği, öğrense bile yaşamında öğrenciye bir faydası olmayacağı, çok çirkin yazı yazdıkları, bu yazı da başarısız olacakları vb. gibi birçok olumsuz görüşler hâkim olmaktadır. Söz konusu bu olumsuz düşünceler çocuklarda ki ön yargıyı tetiklemekte ve çocukların başarısız olmasına neden olmaktadır.

7- Bitişik Eğik Yazının Gerekliliği: Öğretmenlerden 5 tanesi bu konuyla ilgili görüşlerini bildirmiştir. Bu öğretmenlerin görüşlerine göre bitişik eğik yazının kullanılması gereksiz bir uygulamadır. Günlük hayatta hiçbir yerde bitişik eğik yazının kullanılmadığı ve bu yazının çocuklara bir dayatma olduğunu bu yüzden de gereksiz bir uygulama olduğunu düşünmektedirler.

8- Bitişik Eğik Yazının Yapısı ve Öğrencinin Fizyolojik Durumu: Öğretmenlerden 4 tanesi bu konuyla ilgili görüşlerini bildirmiştir. Bu öğretmenlerin görüşlerine göre bitişik eğik yazının yapısı küçük yaştaki öğrencilerin fizyolojik yapısına uymamaktadır. Okula küçük yaşta başlayan çocukların küçük kaslarının yeterince gelişmediği bu yüzden de bir kelimeyi elini kaldırmadan sonuna kadar yazarken çok yorulduklarını düşünmektedirler. O yaştaki çocuklar için bitişik eğik yazıdaki harflerin kıvrımlarını yapabilmeyenin imkânsızca yakın bir şey olduğunu söylemektedirler.

9- Öğrencinin Bitişik Eğik Yazıya Bakışı: Öğretmenlerden 5 tanesi bu konuyla ilgili görüşlerini bildirmiştir. Bu öğretmenlerin görüşlerine göre öğrencilerin bitişik eğik yazıya bakışı olumsuz olmaktadır. Çünkü öğretmenlerimize göre öğrencilerin çoğu okunaksız yazılar yazmaktadır. Okunaksız yazılarda çok çirkin olmaktadır. Yazısını düzeltmeye çalışan çocuk uzun süreler tek başına harf veya hece yazmak zorunda kalmakta ve sonucunda da bitişik eğik yazıdan nefret eder duruma gelmektedir.

10- Bitişik Eğik Yazının Öğretiminde Velilerin Etkisi: Öğretmenlerden 6 tanesi bu konuyla ilgili görüşlerini bildirmiştir. Bu öğretmenlerin görüşlerine göre çocuklarının bitişik eğik yazıda yaşadıkları güçlükler velilerde psikolojik açıdan yıpratmaktadır. Veliler bu süreçte öğretmenlere “çocuğumda öğrenme güçlüğü mü var?” sorusunu sormaktadır. Aynı zamanda bitişik eğik yazının öğrenim sürecinde velilerin de bu konu da bilgisiz olması ve bazı velilerinde ilgisiz olması problemlere neden olmaktadır. Velilerin yeteri kadar öğretmenlere destek vermediği görüşü hakim olmuştur.

Öğretmenlerin bitişik eğik yazının kullanımı ile ilgili olumlu görüşlerini 4 başlık adı toplanmıştır. Bunlar:

1- Bitişik Eğik Yazının Kolaylığı: Öğretmenlerden 2 tanesi bu konuyla ilgili görüşlerini bildirmiştir. Genellikle öğretmenler bitişik eğik yazının zorluğunu dile getirirse de 2 öğretmenin düşüncesine göre bitişik eğik yazının öğrenimi kolaydır. Ama bu kolaylık düşüncesini belirten 2 öğretmene göre yazı yazmadaki kolaylıktır. Ancak okuma konusunda olumsuz düşüncelerini de açıklamışlardır.

2- Bitişik Eğik Yazının Estetikliği: Öğretmenlerden 5 tanesi bu konuyla ilgili görüşlerini bildirmiştir. Bu öğretmenin görüşlerine göre bitişik eğik yazının kullanılmasının tercih edilmesinin sebebi yazının estetik oluşundandır. Eğer bitişik eğik yazı öğrencilere güzel öğretilir ve öğrencilerde bu konu da çaba harcarsa görünümü estetik dikkat çekici yazılar ortaya çıkabilir. Öğretmenler bazı öğrencilerin yazılarını inci gibi yazdıklarını ve bunlarında mükemmel bir görünümde olduklarından bahsetmişlerdir.

3- Bitişik Eğik Yazının Öğrenci Zihnine Katkısı: Öğretmenlerden 2 tanesi bu konuyla ilgili görüşlerini bildirmiştir. Bu öğretmenlerin görüşlerine göre bitişik eğik yazının öğrenimi ayrı bir çaba ve emek gerektirdiği için bu durum öğrencilerin zihinlerine önemli katkıda bulunmaktadır. Öğrencilerin düşünme, algılama ve güven yeteneğini geliştirdiğini söylemektedirler.

4- Bitişik Eğik Yazının Hızı: Öğretmenlerden 5 tanesi bu konuyla ilgili görüşlerini bildirmiştir. Bu öğretmenlerin görüşüne göre bitişik eğik yazının yazımı diğer yazıları göre daha hızlıdır. Buna sebep olarak da bitişik eğik yazı yazmada elin fazla kalkmaması öğrencinin yazma hızını artırdığı düşünülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Öğretmenlerin bitişik eğik yazı kullanımını hakkındaki düşüncelerini öğrenmek için yapılan araştırmanın güvenilirlik düzeyi 0,94 olarak hesaplanmıştır. Bu durum araştırmanın güvenilirliğini göstermektedir.

Sonuç olarak bitişik eğik yazı kullanımı ile ilgili birçok değerlendirmeye ulaşılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin okutmakta olduğu sınıflardan 2. sınıf ağır basmakta, mesleki kıdemlerde de 6-10 yıl arası olan öğretmenler çoğunluktadır. Öğretmenlerin çoğunun da okuma yazma öğretimi ile ilgili hizmet içi eğitime katılmadığı, katılanlara ise aldıkları eğitimi yeterli bulup bulmadıkları sorulduğunda yeterli bulanlar ile bulmayanların birbirine yakın sayıda oldukları görülmektedir.

Bitişik eğik yazının kullanımına dönük analiz sonuçları alt boyutlar ile incelenmiş ve açık uçlu soruya verilen cevaplar kategorize edilerek projeye aktarılmıştır.

Öğretmenlerin bitişik eğik yazı kullanımına ilişkin düşüncelerini “UYGUNLUK” alt boyutuna göre incelendiğinde bazı sonuçlara ulaşılmıştır. Analiz sonuçlarında öğretmenlerin olumsuz düşünceleri ağır basmaktadır. Uygunluk alt boyutunda ki 8 madde analiz edildiğinde; ortalama olarak 66 öğretmenin uygunluk alt boyutundaki maddelere katılmadığı, 17 öğretmenin kararsız kaldığı, 17 öğretmenin de söz konusu maddelere katıldığı görülmüştür. Sonuç olarak maddeler tek tek incelendiğinde; öğretmenlerin çoğu bitişik eğik yazının öğrencilerin anatomik yapısına uygun olmadığını savunmuşlardır. Aynı zamanda öğretmenlerin çoğuna göre bitişik eğik yazının akıcı ve kesintisiz olmadığı, bitişik eğik yazının harflerin doğru yazımını desteklemediği, dik harflerin farklı başlangıç noktalarının olmasının çocukta yarattığı sıkıntı ve karmaşayı bitişik eğik yazının ortadan kaldırmadığı görüşü hâkim olmuştur. Yine öğretmenlerin çoğu bitişik eğik yazı yazmanın öğrencinin yazı yazmasında kolaylaştırıcı bir yararının bulunmadığını düşünmektedir. Öğretmenler yoğun olarak bitişik eğik yazının öğrencilerin yazıya karşı isteğini artırmadığı aksine azalttığı ve zihinsel gelişime de bir katkısı olmadığı görüşünde birleşmişlerdir. Ancak bu olumsuz görüşler öğretmenlerin tamamı tarafından verilmemiş, öğretmenlerin çoğu tarafından verilmiştir. Bunun yanında açık uçlu sorularda verilen cevaplara göre bitişik eğik yazının öğrenci zihnini geliştirdiğini savunanlarda olmuştur. Uygunluk alt boyutundaki maddelerin birine öğretmenler tarafından verilen cevap eşit olmuştur. Bitişik eğik yazı öğrencinin yazı yazma hızını artırdığını savunanlar 34 kişi iken, tam tersini düşünende 34 kişi olmuştur. Sonuç olarak bitişik eğik yazı hızı hem etkilemekte hem de

etkilememekte ayrıca uygunluk alt boyutundaki maddelere öğretmenlerin çoğu katılmamaktadır.

Öğretmenler bitişik eğik yazı kullanımına ilişkin düşünceleri “FARKLILIK” alt boyutuna göre incelendiğinde, farklılık alt boyutunda bulunan maddelere ortalama olarak 70 öğretmen katılmazken, 15 öğretmen kararsız kalmış, 15 öğretmen de maddelere katıldığını belirtmiştir. Sonuç olarak farklılık alt boyutundaki maddeler tek tek incelendiğinde öğretmenlerin çoğunun düşüncelerine göre bitişik eğik yazı yazma öğrencilerin okuma öğrenmesini olumlu yönde etkilememekte, bitişik eğik yazı kullanımı bağlantılı ve ayrıntılı düşünmeyi geliştirmemektedir. Ayrıca bitişik eğik yazı da geri dönüşler olduğu, bitişik eğik yazının çocukların heceleyerek okumasını engellemediği düşüncesi hâkimdir. Öğrenme gücünü yaşayan öğrencilere bitişik eğik yazıyı öğretmenin dik temel yazıyı öğretmeye kıyasla daha zor olduğu düşünülmektedir.

Öğretmenler bitişik eğik yazı kullanımına ilişkin düşüncelerin “AVANTAJ” alt boyutuna göre incelendiğinde, avantaj alt boyutunda bulunan maddelere ortalama olarak 74 öğretmen katılmazken, 13 öğretmen kararsız kalmış, 13 öğretmen de maddelere katıldığını belirtmiştir. Sonuç olarak avantaj alt boyutundaki maddeler tek tek incelendiğinde öğretmenlerin çoğunun düşüncelerine göre bitişik eğik yazının öğretim süreci uzun olduğundan öğrenciler için okuma çalışmalarına yeterli zaman kalmadığı, bitişik eğik yazıda okunaklılığın zor olduğu, bitişik eğik yazıya alışan öğrencinin dik temel harflerle yazılan metinleri okurken zorlandığı, bitişik eğik yazının estetik olduğu ancak bu estetikliğin öğrenci yazılarına yansımadağı, bitişik eğik yazıda rakam ve noktalama işaretlerinin kolayca fark edilmediği düşüncesi hâkim olmuştur. Ayrıca öğretmenlerin birçoğu bitişik eğik yazı kullanımında velilerin bitişik eğik yazıya karşı düşüncelerinin olumsuz olduğunu ve velilerden bitişik eğik yazı ile ilgili gerekli desteği göremediklerini düşünmektedirler.

Açık uçlu sorudaki analizlere baktığımızda sonuç olarak bitişik eğik yazıyı öğrenmenin zor bir süreç olduğu, bitişik eğik yazının kullanımı günlük yaşama uymadığı, bitişik eğik yazının yazmasının zor olduğu kadar öğrencilerin çirkin yazı yazmalarından dolayı hem öğretmenlerin yazıyı okumakta güçlük çektiğini, hem de öğrencilerin kendi yazdığı yazısını okumakta güçlük çektiğini, bitişik eğik yazının ders kitapları ile ilişkisin olmadığını, günlük hayatta dik yazı kullanırken bitişik eğik yazının günlük hayatta kullanılmaması gerektiği, bitişik eğik yazı kullanımda çevrede olumsuz düşüncelerin

hâkim olduğu ve bu olumsuz düşüncelerinde öğrencileri de olumsuz etkilediği, bitişik eğik yazı kullanımının gerekli bir çalışma olmadığını, bitişik eğik yazı ile çocuğun küçük yaşta karşılaşmasından dolayı çocuğun fizyolojik yapısına uymadığı bu yüzden de çocuğun bitişik eğik yazı yazmada zorlandığı, velilerin de hem bitişik eğik yazıya olumsuz bakmaları hem de olumsuz bakmalarından dolayı bitişik eğik yazı sürecinde çocuklarına destek olmadıkları düşüncesi hakim olmuştur. Ancak bu olumsuz düşüncelerin yanın da bitişik eğik yazı yazmanın kolay olduğunu fakat okumanın zor olduğunu düşünen öğretmenlerimizde vardır. Bazı öğretmenlere göre bitişik eğik yazı öğrencilere güzel öğretilirse yazmada çok güzel bir estetiklik yakalanabilir. Ayrıca bitişik eğik yazıda daha çok emek ve çaba göstermek öğrenci zihnine katkıda bulunabilir. Bitişik eğik yazıda elin fazla kalkmamasından dolayı öğrencilerin yazı yazma da hızlı olduklarını dile getiren öğretmenlerde olmuştur.

Sonuç olarak öğretmenlerin çoğu bitişik eğik yazı uygulamasından memnun değildir. Bunun yanında öğrenciler ve velilerde bu uygulamadan memnun kalmamaktadırlar. Kimsenin önüne sevmediği bir şeyi koyup hadi bundan ye diyemeyeceğimiz gibi kimseyi de memnun olmadığı durumu zorla yaptıramayız.

Öncelikle zor olandan basit olana gitmenin yanlış bir varsayım olduğu bilinmelidir. Bu durum suyun yokuşa akıtılması gibi bir şeydir. MEB’de bu durumun yanlış olduğunu anlamış olmalı ki ilk yıllarda öğretilen bitişik eğik yazı uygulamasına son verdi. Artık güzel yazı öğretimi 3. Sınıftan itibaren başlayacaktır.

Yapılan yeniliklerden öğretmen, öğrenciler hatta velilere yeterli bilgi verilmelidir. Öğretmenlere bitişik eğik yazı öğretimi hakkında hizmet içi eğitimler verilmelidir. Öğrencilerin bitişik eğik yazıya karşı olumlu olmaları sağlanmalıdır. Bitişik eğik yazı öğrenciye sevdirmelidir. Hatta velilerin bitişik eğik yazı hakkında ki ön yargıları kırılmalıdır. Velilere bu uygulama hakkındaki görüşler ve düşünceler net bir şekilde açıklanmalıdır. Velilerinde çocuklarını eğitim konusunda desteklemesi sağlanarak eğitime katkı verilmelidir. Öğretmenler ders kitapları dışında bitişik eğik yazı ile ilgili yardımcı kaynaklar edinmeli MEB de bu konuda öğretmenlere yardımcı olmalıdır. Bitişik eğik yazı estetik bir görünüme sahip olduğu için öğrencilere bu yazı güzel yazdırılmalı estetikliği yansıtılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akyol, H. (2006), *Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretimi*, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Akyol, H. (2007). Türkçe Öğretim Programı: Yenilikler ve Sorunlar, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Arıcı, A. F. (2007), Öğretmen Görüşlerine Göre İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Sorunları, *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 34616–20.
- Artut, K. (2005), İlköğretim (1. Kademe Birinci Sınıf) Yazı Öğretiminde Temel İlkeler, *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(1),69–74
- Artut, K. ve Demir, H. (2006).*Güzel Yazı Teknikleri ve Öğretimi*, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Başaran, M., Karatay, H.(2005), Eğitim El Yazısı Öğretimi, *Milli Eğitim Dergisi*.
- Bayraktar, Ö. (2006). *İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Bitişik Eğitim Yazıda Yaptıkları Hatalar*(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi),Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çelenk, S. (2003), *İlk okuma – Yazma Programı ve Öğretimi*, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Duran, E. (2009). *Bitişik Eğitim Yazı Öğretimi Çalışmalarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Ferah, A. (2007), *Türkçe İlk Okuma Yazmayı Öğrenme*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Güneş, F. (2000),*Uygulamalı Okuma-Yazma Öğretimi ve Beyin Teknolojisi*, Ocak Yayınları, Ankara.
- Güneş, F. (2007), *Ses Temelli Cümle Yöntemi ve Zihinsel Yapılandırma*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Graham, S. , Berninger, V. and Weintraub N. (1998). The Relationship Handwriting Style and Speedand Legibility. *TheJournal of Educational Research*.
- Jackson, A. D. (1970). A Comparison of Speedand Legibility of Manuscriptand Cursive Handwriting of Intermediate Grade Pupils.

Kazu, H, Ersözlü, Z.N.(2006).Yeni Müfredatla Gelen Bitişik Eğik Yazıya İlişkin Öğretmen Görüşleri. Gazi Üniversitesi Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi Bildiri Kitabı 1 Cilt.(14–16 Nisan), Kök Yayıncılık, Ankara.

Keskinkılıç, K.,Keskinkılıç, S.B. (2007). *Türkçe ve İlk okuma Yazma Öğretimi*, Pegem A Yayıncılık, Ankara.

Korkmaz, İ. (2006) Yeni İlköğretim Birinci Sınıf Programının Öğretmenler Tarafından Değerlendirilmesi, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16, 419–430

Milli Eğitim Bakanlığı.(1997).İlköğretim Okulu Türkçe Eğitimi Yazı Programı, Ankara.

Oral, G. (2003), *Yine Yazı Yazıyoruz*, Pegem Yayıncılık, Ankara.

Özguven, İ.E. (1998), *Psikolojik Testler*, PDREM Yayınları, Ankara.

Özdemir, N. (2008), İlköğretim I. Kademe Yazı Öğretiminde Etkinliklerin Değerlendirilmesi(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Sever, S. (2004), *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*, Anı Yayıncılık, Ankara.

Turan, F. (2002).İlköğretim Okullarında Doğru ve Güzel Yazı Yazma Çalışmaları, *Milli Eğitim Dergisi*, 155–156.

Turan, M.(2007).*İlköğretim I. Sınıf Türkçe Dersi İlk okuma Yazma Programında Uygulanan Ses Temelli Cümle Yönteminin Uygulamadaki Etkililiği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elâzığ.

Yılmaz, Z.A. (2006), *Uygulama Örnekleriyle İlk Okuma Yazma Öğretimi*, Nobel Yayıncılık, Ankara

Yurduseven, S.(2007). *İlk okuma Yazma Programının Öğretmen Görüşleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

2016-2017 yılı Eğitim-Öğretim Yılı Değişen Bitişik Eğik Yazı Harfleri ve Grupları (2016).<http://www.ogretmenlerhaber.com/egitim/>(13 Kasım 2017).

EK 1: İzin Yazıları

06/10/2017

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA

Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı 112182366 numaralı Tezsiz Yüksek Lisans öğrencisiyim. Danışman Hocam Yrd. Doç. Dr. Orhan Kumral ile birlikte proje çalışmamı yürütmekteyiz. "Öğretmenlerin Bitişik Eğitim Yazı Kullanımına Dönük Düşünceleri" konusundaki proje çalışmamıza veri sağlamak için İstanbul/Esenyurt ilçesindeki aşağıda isimleri belirtilen okullarda 1. ve 2. Sınıf öğretmenleri ile anket çalışması yapmak istiyoruz. Çalışmamızı gerçekleştirebilmek için İstanbul Millî Eğitim Müdürlüğü'nden gerekli izin alınması husunda,

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Anket Yapılacak Okullar

- 1- Belma Barut İlkokulu
- 2- Nihat Delibalta İlkokulu
- 3- Ali Fuat Üstün İlkokulu
- 4- Fevzi Daniş İlkokulu

Kürşat Han EKİN
Tezsiz Yüksek Lisans
Öğrencisi

EK: Anket Formu (2 Sayfa)

TC : 49819814408

TEL NO: 0 506 478 2029

ADRES : Hoşnudiye Mah. Ahmet Kanatlı Cad.

TÜLOMSAŞ/Sosyal İşler Dairesi Tepebaşı/ESKİŞEHİR

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 59090411-44-E.18446716
Konu: Anket Araştırma İzni

03.11.2017

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

- İlgi: a) 17.10.2017 tarih ve 21907 sayılı yazımız.
b) Valilik Makamının 03.11.2017 tarih ve 18403860 Sayılı Oluru.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi Kürşat Han EKİN'in "Öğretmenlerin Bitişik Yazı Kullanımına Dönük Düşünceleri" konulu tezi hakkındaki ilgi (a) yazımız, ilgi (b) Valilik Onayı ile uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve araştırmacının söz konusu talebi; bilimsel amaç dışında kullanılmaması, uygulamaya sırasında bir örneği müdürlüğümüzde muhafaza edilen mühürlü ve imzalı veri toplama araçlarının kurumlarınıza araştırmacı tarafından ulaştırılarak uygulanması, katılımcıların gönüllülük esasına göre seçilmesi, araştırma sonuç raporunun müdürlüğümüzden izin alınmadan kamuoyuyla paylaşılmaması koşuluyla, gerekli duyurunun araştırmacı tarafından yapılması, okul idarecilerinin denetim, gözetim ve sorumluluğunda, eğitim-öğretimi aksatmayacak şekilde ilgi (b) Valilik Onayı doğrultusunda uygulanması ve işlem bittikten sonra 2 (iki) hafta içinde sonuçtan Müdürlüğümüz Strateji Geliştirme Bölümüne rapor halinde bilgi verilmesini arz ederim.

M. Nurettin ARAS
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

EK:1- Valilik Onayı
2- Ölçekler

İl Millî Eğitim Müdürlüğü Binalarında M. İsmail Öktem Cad.
No:1 Feki Adliye Binası Sımsöğürler Parkı/İstanbul
E-Posta: ige@16/meh.gov.tr

İlgi İçin Y.YÖKSÜK
Tel: (0 212) 455 01 00 239
Faks: (0 212) 455 06 52

Bu belge güvenli elektronik imza ile onaylanmıştır. <https://ekolokogun.meh.gov.tr/olokogun> adresinde c52f-ccb6-3a2f-b09c-0eaa kodu ile onay edilebilir.

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 59090411-20-E.18403860
Konu : Anket ve Araştırma İzin Talebi

03/11/2017

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi: a) Pamukkale Üniversitesi'nin 17.10.2017 tarih ve 21907 sayılı yazısı.
b) Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 22.08.2017 tarih ve 12607291 sayılı 2017/25 No'lu Genelgesi.
c) Millî Eğitim Müdürlüğü Araştırma ve Anket Komisyonu'nun 02.11.2017 tarihli tutanağı.

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi Kürşat Han EKİN'in "Öğretmenlerin Bitişik Yazı Kullanımına Dönük Düşünceleri" konulu tezi kapsamında; İlimiz Esenyurt ilçesinde bulunan ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerine anket uygulama isteği hakkındaki ilgi (a) yazı ve ekleri Müdürlüğümüzce incelenmiştir.

Araştırmacının söz konusu talebi; bilimsel amaç dışında kullanılmaması, uygulama sırasında bir örneği müdürlüğümüzde muhafaza edilen mühürlü ve imzalı veri toplama araçlarının kurumlarınıza araştırması tarafından ulaştırılarak uygulanması, katılımcılara gönüllülük esasına göre seçilmesi, araştırma sonuç raporunun müdürlüğümüzden izin alınmadan kamuoyuyla paylaşılmaması koşuluyla, okul idarelerinin denetim, gözetim ve sorumluluğunda, eğitim-öğretimi aksatmayacak şekilde ilgi (b) Bakanlık emri esasları dâhilinde uygulanması, sonuçtan Müdürlüğümüze rapor halinde (CD formatında) bilgi verilmesi kaydıyla Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde Otur'larınıza arz ederim.

Ömer Faruk YELKENCİ
Millî Eğitim Müdürü

OLUR
03/11/2017

Ahmet Hamdi USTA
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek:1- Genelge
2- Komisyon Tutanağı

İl Millî Eğitim Müdürlüğü Birincisinek M. İnanç Oktay Cad.
No:1 Eski Adliye Binası Sultanahmet /Fatih/İstanbul
E-Posta: sgo34@meb.gov.tr

Bilgi İçin: Y. YÜKSEL
Tel: (0 212) 451 00 00 / 239
Faks: (0 212) 451 06 52

Bu e-iletimin elektronik imza ile incelendiği, <https://evsaisizgummi.gov.tr/cerretede/fe96-0e3c-3bbf-be26-26bb> ile teyit edilmiştir.

EK 2: Anket Formu

ANKET

Sayın Katılımcı,

Bu araştırmanın amacı, İstanbul'un Esenyurt ilçesinde Milli Eğitim'e bağlı ilkokullarda görev yapan 1. ve 2. Sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı kullanımına dönük düşüncelerini öğrenmektir. Bu amaca yönelik olarak öğretmenlerimizin bilgilerine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışmada, vereceğiniz yanıtlar bilimsel ahlaka uygun olarak gizli tutulacak ve kişi ismi açıklanmadan toplu olarak değerlendirilecektir.

Araştırmaya yapacağınız katkılardan dolayı çok teşekkür ederim.

Saygılarımla
Küresel İnan EKİN

KİŞİSEL BİLGİLER

1. Cinsiyetiniz?

a- ( ) Kız   b- ( ) Erkek

2. Meslekteki kıdeminiz?

a- ( ) 1-5 yıl   e- ( ) 11-15 yıl   e- ( ) 21 yıl ve üstü
b- ( ) 6-10 yıl   d- ( ) 16-20 yıl

3. Halen okutmakta olduğunuz sınıf?

a- ( ) 1. Sınıf   b- ( ) 2. Sınıf   c- ( ) Birleştirilmiş sınıf

4. Uygulanmakta olan okuma yazma öğretimiyle ilgili hizmet içi eğitime katılma durumunuz?

a- ( ) Katılmadım   b- ( ) Bir kez katıldım   c- ( ) Birden fazla katıldım

5. Eğer katılmıyorsanız; bu hizmet içi eğitimde yazı öğretimine ilişkin gerekli bilgiler yeterince verilmiştir.

a- ( ) Hiç katılmıyorum   c- ( ) Kararsızım   e- ( ) Tamamen Katılıyorum

b- ( ) Katılmıyorum   d- ( ) Katılıyorum

ANKET

8. BİTİŞİK EĞİK YAZI ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ		Hiy Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1	Bitişik eğik yazı öğrencilerin anatomik yapısına uygundur.					
2	Bitişik eğik yazı akıcı ve kesintisizdir.					
3	Bitişik eğik yazı harflerin doğru yazımını destekler.					
4	Bitişik eğik yazı yazmada elin fazla kalkmaması öğrencide yazma hızını arttırmaktadır.					
5	Dik harflerin farklı başlangıç noktalarının olmasının çocukta yarattığı sıkıntı ve karmaşayı bitişik eğik yazı ortadan kaldırmaktadır.					
6	Bitişik eğik yazı yazma öğrencinin yazmasını kolaylaştıran yararlı bir faaliyettir.					
7	Bitişik eğik yazı öğrencileri yazıya karşı isteklendirir.					
8	Bitişik eğik yazı öğrencilerin zihinsel gelişimine uygundur.					
9	Bitişik eğik yazı yazma öğrencinin okuma öğrenmesini olumlu yönde etkilemektedir.					
10	Bitişik eğik yazı öğretimiyle birlikte okuma çalışmalarına yeterli zaman kalmaktadır.					
11	Bitişik eğik yazıda okunaklılık diğer yazı türlerine göre daha kolay sağlanmaktadır.					
12	Bitişik eğik yazı alışkanlığı, öğrencilerin dik temel harflerle yazılan metinleri okumalarında problem çıkarmaz					
13	Bitişik eğik yazının estetik görüntüsü, öğrencilerin estetik anlayışını geliştirmektedir.					
14	Bitişik eğik yazıda rakam ve noktalama işaretleri daha kolay fark edilmektedir.					
15	Bitişik eğik yazı geri dönüşlere izin vermemektedir.					
16	Bitişik eğik yazı çocukların heceleyerek okumasını engellemektedir.					
17	Bitişik eğik yazı bağlantılı ve ayrıntılı düşünmeyi geliştirmektedir.					
18	Öğrenme güçlüğü olan öğrencilere bitişik eğik yazıyı öğretmek dik temel yazıya kıyasla daha kolaydır.					
19	Bitişik eğik yazı öğrencilerin kelime tanıma ve kelime hatırlama becerilerini geliştirmektedir.					
20	Veliler bitişik eğik yazıya olumlu bakmaktadır.					
21	Öğrencilerin bitişik eğik yazıyı daha iyi öğrenmelerini sağlamak için öğrenci velilerinden yeterli yardımı görmekteyiz.					

Bitişik eğik yazı öğretimine ilişkin başka görüşleriniz varsa lütfen yazınız.

.....
.....
.....
.....

ASG